

Suuren pelon liittolaiset

Tässä artikkelissä kokeillaan tarkistaa ketkä ovat nykyiset inkerinsuomalaiset tai ne jotka kutsuvat itseään noin. Ja toinen kysymys – miksi he haluavat muuttaa Suomeen. Mikä pelko heitä sinne vie? Siksi päälause on Suuren pelon liittolaiset.

Sota aina tuo vaikeuksia asuvalle kansalle. Se kuuluu myös Inkerinmaan asukkaita. Inkeriset ja vatjalaiset vuosisatoja asuivat Novgorodin vallan alla. Sen kanssa he kärsivät Juhana Julman aikana. Isoja vaikeuksia oli Inkerinmaan kantakansoilla Ruotsin vallan aikana, vieraan uskon syystä. Sama tapahtui sadan vuoden kuluttua.

Joka ajalla on omia merkkejä. Aikanamme muistetaan usein Pietari Suurta, niinkuin hän olisi kansamme isä. Ja kuitenkin, suomalaisten historiaan jäi hänen aikansa nimellä ”Iso Viha”. Se oli Suuri Pohjansota, joka kesti noin 20 vuotta ja teki kovat hävitykset niin Suomelle kuin Inkerinmaallekin. ”Ison Vihan” seurasi rauha; Inkerinmaalla se jatkui noin 200 vuotta. Siinä aikana Inkerin kansa kasvoi ja sen mielensä reipastui. Se oli ”tsaarien aika”. Ei se ollut pahin aika, meidän nykyisestä asemastamme katsoen. Vuonna 1918 alkoi kansalaissoita, sen seurasi ”kommunistien aika”. Inkerinmaa oli taas hävitetty. Samalla oli hävitetty suuri Venäjä.

”Kadonnut Inkeri” – näin sanoi vielä v.1943 Antti Hämäläinen. ”Kadonnut Venäjä” – on

melko yleinen mielipide tänään. Ei ole totta! Varsinainen Venäjä katosi kauan aikaa sitten, kansalaissodan aikana. Sen haudan päällä syntyi Neuvostoliitto, eli ”Pahan Valtakunta”. Nykyinen valtiomme ei ole enää mikään Venäjä, vaan Neuvostoliiton surkuteltava jatkokuva.

Inkeri on kadonnut; se katosi Venäjän kansa. Voi sanoa, että ne olivat yhdessä kuolinkamppailussa, ja kuolivat yhtä aikaa. Sääli Inkeriä – ei sitä enää ole. Sääli suurta Venäjää, jolla asui joskus viisas kansa, kansa-raataja.

Inkerinsuomalaisten ja venäläisten kohtalo ei ollut aivan samanlaista, mutta – jos jättää pois ryssänvihaa – aivan samantapaista. Inkerinsuomalaiset vähitellen venäläistyivät. Tämäkö suurin paha? En luule. Kovempi paha on se, että inkerinsuomalaiset katoavat kuin kansa. Suomen kieli Inkerissä häipyä – ei niin paljon inkerinsuomalaisten venäläistymisen takia, kuin heidän häviämisenä vuosiksi. Kunne he sitten häviävät? Hyvä kysymys! Sanomme näin: paremmille maille.

Kansamme vanhenee ja poistuu. Läkkäitä inkerinsuomalaisia on Inkerissä yhä tuhansia; lukuisat keski-ikäiset ovat täysin venäläistyneet; nuoret ovat harvinaisia. Keitä ovat sitten nuo, jotka jatkavat nykyään suomalaista toimintaa Inkerissä? Ovatko he todella inkerinsuomalaisia? On epäiltävää, koska heidän suomenkielensä on aika keho; onhan heillä venäläisiä nimiäkin. He pitävät itseään ei-venäläisiksi, mutta ovat kuitenkin selviä venäläisiä.

Tässä on jotakin ristiriitaa. Mutta, käsiteltyä tätä asiaa, saamme sen ymmärrettäväksi.

Ovatko venäläiset toista kansaa inkerinsuomalaisille? Ennen olivat; nyt – tuskin ovat. Ollaan kaikki jossakin määrässä venäläisiä, koska toisilla on venäläisiäkin juuria, toiset ovat opiskelleet venäjän kielellä, eivätkä voi pitää sitä vieraana kielenä. Inkerissä ei enää ole ryssänvihaa, koska kaikilla – venäläisillä ja ei-venäläisillä – on samaa hätää: keho valtiomme. Sen toiminnansa – tai joutenolonsa – herättää ihmisissä epäluuloja tulevaisuudesta. Suuri Pelko on se, mikä yhdistää venäläisiä ja ei-venäläisiä.

Arvoitus: Neuvostoliitto ja Inkerin Liitto, mitä yhteistä? Se on aika selvä: Inkerin Liiton jäsenet ovat entisiä neuvostoliittolaisia. Neuvostoliitto katosi, ja Inkerin Liitto on sen pikku sirpalensa. Neuvostoliiton henki jatkuu. Suuren Pelon henki elää meissä. Se ajaa ihmisiä maasta pois. Se pakotti Inkerin Liittoamme järjestämään inkerinsuomalaisten muutttoa Suomeen – sensijaan että rakentaa koteja Inkerinmaalla.

Mikä on nimeltään se syy, joka pakottaa inkerinsuomalaisia muuttamaan Suomeen? Kysykää siitä ”paluumuuttajia”. Mutta ottakaa huomioon: se, mitä he itse puhuvat, ei ole täys-totta. Oikea syy on sama, josta venäläisetkin tahtovat maasta pois. Se on Suuri Pelko. Ollaanhan kaikki – suomalaiset, venäläiset ja muut – Suuren Pelon liittolaisia.

A. Krjukov
kauko@mail.ru

Muutokset Inkeri-lehden toimituskunnassa

Kesällä 2007 Inkeri-lehden päätoimittaja **Antti Syrov** jätti virkansa. «Se on vapaaehtoinen lähtö, jonka syynä on yritykseni vaikeudet», selvittää A. Syrov. Yrityksensä on varsinaisesti Inkeri-niminen kustannustalo. Näin A. Syrov ei ole jäänyt syrjään Inkeri-lehden asioista, vaan hän jää sen teknilliseksi johtajaksi. Lehdemme päätoimittajaksi on tullut **Aleksanteri Kirjanen**, yksi Inkeri-lehden perustajista. Olemme kiitollisia Antti Syrovalle, jonka johdolla – ja suureksi osaksi jonka varoilla – lehdemme ilmestyi lähes 10 vuoden kuluessa.

Toimituskunta

Ulkosuomalaisparlamentti toimii ja laatii 60 päätöslauselmaa

Helsingin Finlandia-talossa 10.-11. syyskuuta 2007 pidettiin ulkosuomalaisparlamentin (USP) viides varsinainen istunto. Siihen kokosi yhteen lähes kolmesataa ulkosuomalaista. He tulivat 24 maassa toimivasta 177 ulkosuomalaisyhteisöstä. Istunto oli samalla USP:n kymmenvuotisjuhlaistunto. Sen yhteydessä juhlittiin Suomi-Seura ry:n 80-vuotista toimintaa. Suomi-Seura on USP:n sihteeristö ja ulkosuomalaisten etujärjestö.

Istunnon avajaisissa maanantaina 10.09.2007 juhlapuheen piti Suomen eduskunnan puhemies Sauli Niinistö. Puheessaan Niinistö totesi olevan tarpeellista nostaa ulkosuomalaisten äänestysvlkkautta koska ulkosuomalaista on noin yksi miljoona maailmaassa. Vielä hän sanoi että kaksoiskansalaisuus on suuri merkitys ulkosuomalaisille. Tiistaina 11.09 juhlapuhujana oli maahanmuutto- ja eurooppaministeri Astrid Thors. Täysistunnossa puhetta johdatti USP:n puhemies, Suomi-Seuran puheenjohtaja Pertti Paasio.

Istunnon aikana kymmenen valiokuntaa laati päätöslauselmat 60 aloitteesta. Ne käsittelevät muun muassa tuen lisäämistä maailmalla toimiville noin 150 Suomi-koululle, kansalaisuusilmoituksen maksun alentamista ja ilmoituksen teon määräajan pidentämistä tai poistamista kokonaan. Päätöslauselmat luovutetaan syksyn aikana pääministeri Matti Vanhaselle, joka lähettää ne lausuntokierrokselle asianomaisiin ministeriöihin.

Lisäksi istunnossa valittiin USP:lle uusi puhemiehistö, jonka seitsemän jäsentä edustavat alueensa ulkosuomalaisia ja kahdeksas maailmalla asuvia suomenruotsalaisia. Istuntojen väliaikoina puhemiehistö ja USP:n sihteeristö, Suomi-Seura ry, ajavat päätöslauselmien toteutumista. Varapuhemiehet järjestävät myös alueellaan USP:n aluekokouksia ja toimivat alueillaan USP:n yhteyshenkilöinä. Suomalaisia Itä-Euroopasta (inkerinsuomalaisia) nyt edustaa Karjalan Inkeri-liiton puheenjohtaja Vadim Byrkländ.

Itä-Euroopan delegaatioissa oli 30 inkerinsuomalaista: 21 edustajaa ja 9 tarkkailijaa. Niistä Eestistä – 5, Karjalasta – 4, Inkeristä – 19, Siperiasta – 1 ja Pohjos-Kaukaasiasta – 1.

Ennen USP:n varsinaisistuntoa Helsingissä perjantaina 7. syyskuuta järjestettiin nuorisoi-, seniori- ja monikulttuuriset avioliitot seminaarit. Nuorisoseminaarin aiheena oli työnhaku Suomesta. Senioriseminaarissa esillä olivat muun muassa ulkosuomalaisten ikääntymiseen liittyvät erityispiirteet. Monikulttuuriset avioliitot -seminaarissa keskusteltiin monikulttuuriisiin avioliittoihin liittyvästä problematiikasta.

Suomi-Seuran 80-vuotisjuhluvoittoa ja USP:n kymmenvuotisjuhluvoittoa juhlittiin Helsingin

kaupungin järjestämällä vastaanotolla Helsingin kaupungintalolla. Illan emäntänä oli apulaiskaupunginjohtaja Paula Kokkonen.

Kuluneen kesän aikana Norjassa ja Ruotsissa pidettiin ulkonorjalaisparlamentin ja ulkoruotsalaisparlamentin perustavat istunnot. Kumpikin parlamentti toimii pitkälti ulkosuomalaisparlamentin esimerkin mukaan. Ulkosuomalaisparlamentin toimintaan osallistuu tällä hetkellä 460 ulkosuomalaisyhteisöä 36 maasta. Uudet yhteisöt ovat tervetulleita mukaan toimintaan.

Lopussa kiitän Suomi-Seuraa hyvästä parlamentinjärjestöstä. Sen ilmoitukset ovat tämän artikkelin pohjana.

Aleksanteri Kirjanen,
päätoimittaja
kirjanen@mail.ru

ПАРЛАМЕНТ ЗАРУБЕЖНЫХ ФИННОВ

На Парламенте рассмотрено 60 инициатив

В Хельсинки во дворце «Финляндия» 10 и 11 сентября 2007 проходила 5 официальная сессия Парламента зарубежных финнов, т.е. финнов, живущих вне Финляндии. На заседание собралось около 300 делегатов, представлявших 177 организаций из 24 стран. Это было 10-е, юбилейное заседание Парламента. Одновременно с заседанием Парламента отмечалось 80-летие организации «Финляндия» (Suomi-Seura), являющейся головной организацией, объединяющей финнов разных стран.

На открытии сессии Парламента с приветственной речью выступил председатель (спикер) основного Парламента Финляндии Саули Ниинистё. В своей речи он отметил необходимость усиления роли зарубежных финнов, поскольку 20% финнов живут вне Финляндии. Расширению их права участвовать в голосовании и особо отметил важность получения двойного гражданства. С торжественной речью также выступила министр по миграционным вопро-

сам и европейской политике Астрид Торс. Она отметила финнов-инкери, сказав, что это полноценные члены «финской семьи» и на них должны распространяться все законы, касающиеся зарубежных финнов, хотя их предки никогда не были гражданами Финляндии.

Во время заседания Парламента 10 комиссий рассмотрели 60 инициатив (предложений, присланных от разных организаций). Среди них было предложение об увеличении поддержки 150 финских школ (Suomi-koulu) в разных странах мира. Проблематично - бюджет ограничен.

Все принятые Парламентом предложения в течение осени 2007 года будут переданы премьер-министру Матти Ванханену.

На заседании Парламента был также избран новый президиум (puhemies), в который вошли представители от 7 регионов, на которые Парламент поделил земной шар, а также представитель финнов, живущих в Швеции. На региональном совещании финнов Во-

сточной Европы членом президиума был предложен **Вадим Бюркланд**, председатель карельского «Инкерин Лиитто», а его заместителем – **Тойво Кабанен**, председатель Инкерин Лиитто Эстонии. Они были утверждены сессией парламента.

Финнов Восточной Европы на сессии Парламента представляли 30 ингерманландских финна: 21 официальный делегат с правом решающего голоса и 9 наблюдателей. Из них от Эстонии – 5, Карелии – 4, Ингерманландии – 19, Сибири – 1 и Северного Кавказа – 1.

В честь 80-летия общества «Финляндия» и 10-летия Парламента зарубежных финнов в официальном «Доме приёмов» города Хельсинки был дан торжественный приём. Хозяйкой вечера была заместитель бургомистра Хельсинки Паула Кокконен.

Александр Кирьянен,
главный редактор
kirjanen@mail.ru

Работа в Парламенте зарубежных финнов

10-11 сентября столица Финляндии принимала представителей зарубежных финнов из многих стран мира. В доме «Финляндия» проходило очередное, пятое по счету, заседание парламента зарубежных финнов (USP).

USP был организован в 1997 году для объединения деятельности и сотрудничества 460 организаций из 36 стран всех континентов. Заседания парламента проходят 1 раз в 2 года, а в промежутке работают комиссии и секретариат.

В этом году в заседании парламента принимало участие более 250 представителей, в т.ч., около 30 ингерманландских финнов из С.-Петербурга, Ленинградской области, Карелии, Москвы, Сибири и Эстонии. Приглашение ингерманландцев – это признание того, что ингерманландские финны по своей истории являются настоящими финнами, на сегодня – зарубежными финнами. Нашу делегацию возглавлял председатель Ингерманландского союза Александр Кирьянен.

Организации и общества до заседания парламента готовят вопросы и предложения, относящиеся к деятельности своей организации и выносят их на заседание парламента.

От С.-Петербургского и областного обществ поступило три инициативы, две инициативы от Карелии. Всего же на рассмотрение комиссий поступило около 60 инициатив, которые в течение двух лет между заседаниями парламента поступят и будут решаться в различных правительственных учреждениях и министерствах Финляндии. Это вопросы, касающиеся гражданства, статуса иммигранта, обучения финскому языку на местах и иммигрантов, пенсионные и другие. Руководитель комиссии по культуре Владимир Кокко внёс предложение о радиовещании из Финляндии на С.-Петербург и область в диапазоне FM. Это информация, реклама, новости. Слушателей предостаточно и затея недорогая. Наши родители имели возможность слушать передачи из Финляндии на длинных волнах. Это были и новости, и воскресные церковные службы. А главное – это живой голос и одна из составляющих сохранения финского языка.

Внесённые предложения рассматривают созданные для этой цели комиссии по различным направлениям: комиссия политики, культуры, экономики, молодежи, образования, информации, социальная, законодательная и др.

Вопросы иммиграционные и статуса иммигранта затронула в своем выступлении министр по европейским делам и иммиграции Астрид Торс. Финляндия поддерживает программы, принятые в этом направлении. И одна из причин поддержки этих программ – большая нехватка рабочей силы, особенно обслуживающего персонала и квалифицированной рабочей силы и, в связи с этим, привлечение рабочей силы из-за рубежа.

В заключение заседания был выбран секретариат, который будет работать до очередного заседания парламента. В состав секретариата был выбран председатель Карельского союза **Вадим Бюркканд.**

Вильё Остонен,
Пудость

KESÄN 2007 TAPAHTUMAT

KULTTUURI

Musiikki jatkuu

Näyttää siltä, että Skuoritsan kirkko tulee inkerinsuomalaisten henkisen kulttuurin keskustaksi. Kohta heinäkuun henkisen festivaalin jälkeen oli Skuoritsassa järjestetty henkinen musiikkikonsertti. Sen järjestäjä, pastori Pavel Krylov, klassisen ja henkisen musiikin ystävä, kutsui Skuoritsaan Pietarin konservatorion kuoro. Vanhan kirkon seinät olivat äänitetty kauniin vähän tunnettulla musiikilla, ja myös tunnettujen säveltäjien erinomaisilla teoksilla. Yleisöä tuli saali täyteen. Kirkon musiikki on yleensä noituinen, erinomainen ilmiö. Konsertissa kantautuivat nykyiset, vanhat ja entisaikaiset teokset. Kuulijat saivat kuulla Glinkaa – Venetian yö, Rahmaninovia – Kevätvedet, ja Enkeli, ja sitten Tshaikovskia, Rekunkovia, Banevitshia ja muiden säveltäjien teokset. Konsertin viehätysnä oli entisaikainen suomalainen sävelmä Maailmassa hiljainen.

Suurin osa kuuntelijoita oli aikuiset ja vanhat ihmiset. Miltei kaikki Tervolan vanhainkodin asukkaat kävivät konsertissa. Monet vanhat ihmiset eivät käyneet teatterissa koskaan, ja tämä konsertti oli suuri yllätys heille. «Paljon kiitoksia pastorille» ja «Hyvää jatkoa» – sanoivat kuuntelijat.

URHEILU

Näyttää siltä, että Hatsinan piirin käyntikortiksi tulee venäläinen kansanpeli Gorodki ja Suomesta tullut urhelulaji Saapasheitto. Molemmat ovat helppopääsyiset lajit; ottaa osaa niissä saavat kaikki – pienet lapset, nuoret, aikuiset ja vanhat ihmiset. Sekä Suomessa että Inkerissä alkuu saapasheitto huuhtikuussa, kun Pudostin kylässä järjestetään Heittopäivä. Se on avoin kilpailu, ja joka halukas saa ottaa osaa siinä. Toukokuussa tulee Gorodki-pelin avajaiset. Nämä lajit ja myös Kyykkä saa pelata koko kesä. Nykyään nämä lajit kuuluvat Hat-

sinan piirin ja Leningradin alueen hallinnon spartakiadien ohjelmiin.

Tänä kesänä oli Saapasheitto ensi kertaa esitetty Hatsinan piirin mestaruudessa. Tunnettu saapasheittäjämmä Valeri Koivanen esitti uusi laji ja näytti heittokeinot. Voiton sai Puutostin heittäjä – Aleksei Stepanov, Venäjän enätysmies. Hänen paras tuloksensa on 42,14. Ensi vuonna Aleksei halua ottaa osaa MM-kisoissa Roomassa.

Viljo Ostonen,
Puutosti

О профессионализме

В последние годы мы часто слышим рассуждения о профессионализме. Обычно в таком духе: «если что-то делать, то делать профессионально». Владимир Кокко полагает, что газету «Инкери» делают непрофессионалы. Он сожалеет, что у него нет профессионалов, и отвергает наши предложения о совместной работе.

Давайте разберёмся, что значит «работать профессионально». Инкерин Лийтто - общественная организация. По теории, у нас все - непрофессионалы. И однако, всякую общественную работу можно делать на хорошем уровне, а можно - формально. Что в таком случае означает «профессионализм»? Работу по специальности? Едва ли: то, что мы делаем в Инкерин Лийтто, обычно не имеет отношения к тому, кто мы по образованию. Тогда, может быть, «профессионально» работают за зарплату? Но если так, то «профессионализм» работника отнюдь не гарантирует, что работа будет сделана хорошо. Или, может быть, делать что-либо «профессионально» означает «делать хорошо»? Но тогда, как говорится, чья бы корова мычала. В чём, собственно, вы считаете себя профессионалами, и где ваш высокопрофессиональный продукт? Несколько сот (или тысяч?) обученных финскому языку и уехавших жить за границу? Не впечатляет.

Позвольте объясниться. Рассуждения о «профессионализме» неуместны в общественной организации. Похоже, что в нашем случае мы имеем дело с открытой демагогией (то есть, отвлекающей болтовнёй). Аморфное понятие «профессионализм», лишённое конкретного содержания, само по себе - нонсенс (бессмыслица). Прошу прощения за банальности, но качественно работать не научат ни курсы, ни дипломы. Научиться работать можно только в процессе работы. Ольга Конькова, отнюдь не хормейстер по специальности, создала хор буквально из ничего. Можно критиковать её методы и достижения - но факт, что за 10 лет хор достиг определённого уровня, а сама Конькова стала специалистом в новой для себя области. Вопрос - профессионал она или нет - очевидно бессмыслен. То же самое можно сказать о сотрудниках газеты «Инкери».

Поругивать других всегда приятнее, чем делать совместную работу. Да, договариваться трудно. Гораздо легче передёргивать факты, болезненно реагировать, выдумывать поводы. Конечно, нас есть за что критиковать. Но, заметьте: мы делаем газету, которую вы читаете. Естественно, у нас есть трудности и случаются проколы. Как и у наших, с позволения сказать, доброжелателей. Они сами прекрасно это понимают. Оставим их. Похоже, они несправимы.

Всё очень просто. Для одних важнее дело, для других - выгода. Одни ищут союзников, другие оберегают собственное величие. Одни делают дело, другие оперируют словесной шелухой. Кто есть кто - смотрите сами.

А. Крюков

Новый учебный год в Гатчине

Новый учебный год по изучению финского языка в Гатчине начался чуть позже обычного и при стопроцентном обновлении преподавательского состава. Накануне своего 68-летия решила закончить свою преподавательскую работу Нина Павловна Рехкалайнен - наш ветеран, много и плодотворно пропагандировавшая финский язык. А вот уход Нины Александровны Мирошиной оказался неожиданным «подарком», связанным с внезапно изменившимися семейными обстоятельствами опытного педагога. Решила откликнуться на призывы об улучшении демографической ситуации в стране член правления «Инкери-Сеура» Виктория Николаевна Новикова - и тут же сама нашла себе замену - Ирину Викторовну Бойцову, сразу уверенно начавшую трудиться и радовать слушателей грамотной методикой и отличным финским. Ещё одну группу возглавил наш ветеран, всегда выручающий нас в трудную минуту - Вильё Адамович Остонен, больше известный как спортивный

тренер, активный пропагандист народных видов спорта и здорового образа жизни. Консульскую группу возглавила совсем молодой педагог - Елена Анатольевна Голубева, недавно закончившая наш гатчинский колледж и успешно прошедшая тестирование у наших финских друзей и спонсоров из города Котка. Консульская группа для неё - это серьёзное испытание и проверка на прочность. Каких результатов добьётся группа - покажут весенние экзамены.

Среди слушателей курсов финского языка в этом году есть замечательный человек, наша землячка Елена Викторовна Львова - художник и музыкант, известный у нас и в Финляндии. Хочется пожелать ей и всем слушателям курса финского языка успехов - и, как написано в предисловии к отличному учебному пособию «Suomea leikiten» - чтобы полученные знания затрагивали как ум, так и сердце.

Владимир Яковлев,
председатель «Инкери-Сеура»

MAAILMA

Maailman kielet häviävät

Joka kaksi viikkoa maailmasta häipyä yksi kieli. Tappionvaarassa on noin 40 % kaikkia kieliä. David Harrisonin uudet tutkimukset näyttävät, mitkä kielet voivat häipyä ensi vuorossa. Nykyään noin 80 % koko maan väestöä puhuu vain 80 kieltä. Muut 3500 kieltä käytetään vain 0,2 % maan väestöstä. Näiden kielten häipyminen lienee ajan kysymys vaan. Sekä vatjan että suomen kieli kuuluvat varmasti toiseen ryhmään. Ja kuitenkin, "pienien kielten" asema näyttää erilaiselta. Vatja häipyi puhekielenä; suomen kieli, päinvastoin, elää ja kehittyi. Nykyään opiskelevat suomea jopa muukalaisetkin, ns "maahanmuuttajat". Älkää sure suomen kielestä ennen aikansa; onhan sanottu: mikä on ihmisiltä, se häviää; mikä on Jumalalta, se jääpi iäksi.

A. Kr.

ВЕСТИ ИЗ КАРЕЛИИ

Рядовому Синконену поставят памятник

ПЕТРОЗАВОДСК, 30 августа. Солдату Сергею Синконену, погибшему на космодроме «Плесецк», предлагают поставить памятник на его родине в Карелии. С таким обращением к главе республики Сергею Катанандову обратилась карельская «Молодежная правозащитная группа», сообщает «Столица на Онего».

Как сказано в тексте обращения, памятник Синконену станет мемориалом «всем жертвам неуставных отношений в российской армии».

Кроме того, «Молодежная правозащитная группа» направила письмо министру обороны России с просьбой установить на

Красной площади мемориальный комплекс с именами всех военнослужащих, погибших от дедовщины в российской армии.

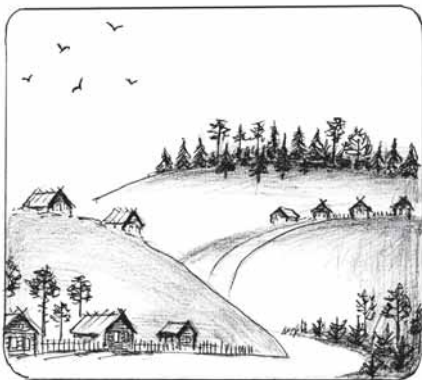
Напомним, 15 августа в одной из частей космодрома Плесецк пьяные офицер и прапорщик жестоко избили двух солдат. Один из рядовых через неделю был выписан из военного госпиталя и продолжает нести службу в этой же части. Другой - Сергей Синконен - получил травму мозга, несовместимую с жизнью. 27 августа рядовой Синконен скончался в военном госпитале космодрома Плесецк.

Rosbalt.ru

Saima Tirranen muistelee

Saima Tirranen on vanha Lempaalan seurakunnan edustaja. Hän on syntynyt vuonna 1919 Kiiskilässä. Jo yli 50 vuotta Saima elää Ylä-Osselissa eli ”Perillä”. Hän oli ensimmäisiä kirkon aktivisteja – silloin, kun jumalanpalvelusta pidettiin koteissa, ja samalla myöhemmin, kun toimi yksi ainoa suomalainen kirkko Puskinassa. Aika monet kaverinsa siirsivät jo paremmille maille, mutta Saima on entisellään samalla paikalla ja – mielestään – hyvässä kunnossa. Totta on, että Saima ei enää käy kauempi omaa pihaa.

Saima on hyvä kertoja. Hän puhuu vanhoista tapauksista niin tavallisesti, että vanhat ajat tuntuvat taannoisilta. ”Matti Tirranen oli Inkerin armeijas, hää ol’ Tuavetlan talost, mein vastast. A Juho Tirranen, kapteeni, se ol’ Lieskulast, Korpelan talost”. Saima muistaa hyvin entisiä kyläläisiään, ja tietää paljon sitäkin, mitä hän oli kuullut toisilta. Saiman kohtalo on samanlainen, kuin kaikilla inkerinsuomalaisilla. Hän on nähnyt paljon ja hän on mennyt läpi kaiken. Elämänsä merkkipylväitä ovat: kulagiksi teko; piiritys; vuodet Siperiassa – ja sen jälkeen köyhä elämä kotimaalla. Ja sen lisäksi – raskas työ ja usko Jumalaan – läpi koko elämän.

Kertoo Saima Tirranen (Ylä-Osselki)

Uon kotosi Kiiskilän kylästä, Juakkolan Juakon tytär. Oltii vanhastaa Lempaalan seurakuntaa, mutt käimme usjamp Toksovan kirkos, ko sinne ol’ matka lyhvämp. Miut kastettii Toksovan kirkos. Kiiskilöist monet kävviit Toksovan kirkos. Ol’ Kiiskiläs viel mikäläie talo vennäinuskoisii ja joku talo Toksovan seurakuntalaisii.

Mein suvus ol’ kaa vennäinuskoisii. Isän äiti, Palagei, ol’ kotosi Lempaalast. Hää ol’ Sonni-papil palvelijan. A syntynt hää ol’ Lukkarmäel. Siel ol’ häne veikot – Juakko, Juho ja Matti, sukunimelt Paukku. Äit sano heit enoloiks. Hyö eelliit Lukkarmäel vuvven 1936 ast.

A miun äitiin ol’ nimeltään Sašša, hää ol’ ruunutyttö. Hää ol’ kasvant Kyyrhaas, Virolaisil. Hää ol’ heil niku oma lapsi. A siis, ku hää ol’ 15-vuotine, hänet laitettii Kiiskilää, piijaks. Siin Kiiskiläs äitiin män’ nai-

misii, issäin kans. Kansalaissovan aikaan isä ol’ Inkerin armeijas. Ja samalla Juhosetä. Isä tul’ Suomest pois 1923 ja Juhosetä 1924.

Käin koulus Lieskulast. Koulunopetusta on miul 4 vuotta. Ol’ ain paljon työtä koton. Isä äiti ko olliit töis peltoloil, nii miun pit’ olla koton, katsomas pienii lapsii. Käin rippikoulus Toksovas. Olin töis Toksovas, siivoojan. Käin likbezus, oppimas vennän kieltä. Ennemp en osant vennän kieltä yhtää.

Meit tehti kulagiks, vaik ei olt meil mittää rikkautta. Most se ol’ siint, jot isä ol’ Inkerin armeijas. A most se ol’ siint, jot emmä tahtoneet kolhoosii. Meilt otettii pois kaik 1931: kaik viljat ja koko karja. A meil oli 4 lehmää ja 2 hevosta.

Kui kehnost myö elettii, ku meilt ol’ kaik otettu. Omal karttulil elettii. Marjoi-tattiloi möimmä. Mie käin hoitamas lapsii, Matoksin Karhunkyläs, Karhu-Annil. A Juho-setän pere, ne männiit kolhoosii.

Sovan aikaan meit tuotii Siperjaa. Olin töis kaivokses. A työn peräst miun pit’ käyvvä metsäs, polttopuuta vart. Sota ku loppu, elimmä Viros. Ja tuostkii ol’ pakko lähtöö pois. Virost läksimmä Karjalaa. Oltii Karjalas 7 vuotta. Tännepalasisma vuonna 1955. Näet, annettii palttoi täs, liki Perriin asemaa. Rakensimma tämän koin.

Meit ku tuotii Siperjaa, ol’ kaik jätetty tänne. Meil ol’ Kiiskiläs hyvä koti, viis rakennusta. Ku palasisma tänne, nii pyysimmä antaa takasi talon ja mikä on sinne jäant. No meill hylättii. Myö kiskottii koko aika, nythä luita särkee. A meit pilkattii vaa. Jäimme eläviks Jumalan avul. Mein talos ihmist kokosiit rukoilemaa 50-luvul, ku kirkot olliit kaik kii. A nyt Toksovan kirkko toimii, a ei oo voimaa käyvvä siel.

Saima Tirranen muistelee Kiiskilän kylän ihmisiä

Heikkilän Mikko se ol’ tult talloo. Hää ol’ Juhalan Juhanan sekä Tuavetlan Takun veikko. Vanha isäntä ol’ siin talos Heiksetä. Hää otti Mikon osapojaks. Heikkilän Mikon tehti kulagiks 1931, heit laitettii Hiipinää. Ol’ heil 4 lehmää ja hevone. Ja lapset olliit viety, Saima ja Reino. Ol’ ja Heiksetä viety, no hää tul’ takasi.

Timoloist olliit köyhii ja laiskoi. No ei ne olleet nii laiskoi, ko nyt monet, a ei ruataneet vua nii kovast ku toist. Ol’ heil 2 lehmää. Emäntä ol’ Nata, pojat Teppo, Vanja ja Kolja. Se Kolja läks sit Hiittolaa kotivävyks.

Juosaloiat ei olleet rikkaita. Mies ol’ Jurka, ja naine ol’ Aune, se ol’ Lieskulan Tiuhosist, opettajan tyttölöi. Aunen sisot Anna ja Amalja olliit kaa opettajii. Miekii opin Amaljal. Ol’ heil Lieskulast kaks tuppaa. Toises eelliit Anna miehese Juho Suven kans, ja heijän pojat, Eetu ja Arnolt. A toises tuvas ol’ koulu. Mie käin tuos koulu 4 vuotta.

Juhalan Takku, ne olliit meil setälöisii. Takun vangittii, yhtäikaa ku monet muutkii vangittii. Hyö pittiit palvelijoit.

Juhalan Juho, ja naine ol’ Mari, kotosi Ylä-Osselist, Harakkalan talost, sukunimelt Paus-

su. Tuon Harakkalan rinnal ol’ Juho Pausun suurtalo. Sen talon otettii hänelt pois, vuvvest 1927 siin ol’ kommuna. Juhalan Juhon tehti kulagiks ja laitettii perreen kans Hiipinää. Heil ol’ piika ja renk. Lapsii ol’ heil viis henkilö: Einar, Sulo, Alisa, Lilja ja Albert.

Vassjalan Vetä, heit sannoit venäläisix, a hyö olliit samallaisii suomalaisii ko myökii. Vetän äiti ol’ Sašša, ja Vetän tyttö ol’ Siina. Heit tehti kulagiks ja vietti Hiipinää 1931. Heil ol’ 4 lehmää, uus talo, maata 8-9 hehtari. Työtä hyö tehti kovast. Ol’ piika heil. Talo ol’ viety Osselkii, se nytkii on pystys, Osselin mäem pääl, tietä vasempaa kättä.

Tattarmäen Jussi, se ol’ Pienest Kiiskilästä, Mikkellän Tuavetin veli. Naine ol’ Katri, se ol’ Lieskulast, Perrilän talost. Heit tehti kulagiks ja vietti Hiipinää. Heil ol’ piika.

Uaporoist, hein koti ol’ Tattarmäen al. Isäntä ol’ Uapro Pentikäine. Uaporoist luvettii köyhälistö, a hyö ei olleet köyhii. Lapsii hyö opetettii.

Homaloist, heil ol’ isäntä Homa Pentikäine, ja poika Mikko. Ol’ toine poikakii. Se toine ol’ Inkerin armeijas, se jäi Suomee.

Mikkellöist, ne olliit Tuavetti ja Anni, sukunimelt Pentikäine. Lapsia ol’ Helmi, Lilja, Mikko, Arvi, Lyyti ja Reino, ja viel’ Tuavetin ensimmäisen naisen tyttö, Heli. Heit tehti kulagiks ja laitettii Hiipinää. Heit laittoit 1931, heti uuvven vuvven peräst, viis perettä yhtäikaa. Ol’ heil 5 lehmää, ol’ ja työntekijöitä. Ja itse hyö pittiit työt niku hevost. Isäntä ain käi hevosel ottamas lapsii koulust. Hää leikki meijän kans, hää lauloi lapsill.

Tahvola-Mikko, sukunimelt Tirrane, ja häne naine Katri, se ol’ Lieskulast Halosii. Heil ol’ 5 lasta: Toivo, Reino, Sulo, Armas, Eino, joka nyt Toksovas. Karjaa ol’ 4 lehmää. Heit tehti kulagiks ja vietti Asijaa 1935.

Muistakaa nuo ihmist vaitten, ja rukoilkaa heist.

Toimittanut A. Krjukov

Фолк-группа «Бестиарий» возрождает традиции древних народов

О том, что фолк-музыка может отвлечь молодежь от опасных приключений, мы уже писали.

Можно добавить, что народное творчество в эпоху глобализации – один из путей сохранения нашей идентичности в пучине американских штампов и поп-культуры. Но каково место Петербурга в отечественной фолк-музыке? По мнению нашей гостьи из Петрозаводска музыканта народного ансамбля «Вересок» Анны Дудыриной, Северной Пальмире под силу роль центра фольклорной культуры России. Со стороны, я полагаю, виднее.

Народный бестиарий

Одной из самых аутентичных (то есть базирующихся на исконно народных мотивах) фолк-групп Петербурга является коллектив под странным названием «Бестиарий». В группе материализовался принцип «каждой твари по паре» (в хорошем смысле этого слова) – здесь собраны представители разных народов и культур нашего края. Скрипачка Екатерина Николаева – карелка, барабанщик Антон Гореликов – ижорский цыган, гитарист Сергей Лебедько – водский белорус, барабанщик Владимир Мараев – русский немец, а флейтистка Ольга Олейник – тоже русская, из Выборга. Наконец, лидер группы «Бестиарий» волынец и вокалистка Екатерина Кузнецова – представитель старейшего на территории Ленинградской области народа водь. Она, собственно, и стала гостем нашей редакции.

Мы даже называем друг друга согласно водской традиции, – рассказывает Екатерина. – Предпочитая не фа-

мили, а прозвища. Это почти как «миддл-нейм» у англичан. Катя Николаева, например, Екатерина Боцман, Сережа Лебедько – Сергей Лебедек и так далее. Мне дали прозвище Скальд, что значит «рунопевец».

Стоит отметить, что в среде ценителей народных традиций Петербурга царит полная дружба народов. Крупнейший лингвист, знаток языков и культур малых народов – петербургский исследователь Мехмет Муслимов, старший научный сотрудник Института лингвистических исследований РАН. Именно ему мы благодарны за спасение уникальных учебников вепсского и ижорского языков (такие еще недавно сдавали в макулатуру со словами «таких народов больше нет»). Еще Мехмет Муслимов вел при институте курсы водского языка для молодежи независимо от национальности слушателей.

Нельзя возрождать, к примеру, водскую культуру отдельно от петербургской, – уверяет лидер группы «Бестиарий». – На нашей небольшой, но богатой историческими событиями земле (в Ленинградской области) все связано. Если говорить о Петербурге, то это вообще культурный феномен мирового масштаба, удачно совместивший все лучшее от культур разных народов.

Живее всех живых

Пора немного рассказать о древнем народе водь, славным представителем которого является лидер фолк-группы «Бестиарий» Екатерина Кузнецова.

Вожане – представители древнейшего финно-угорского народа водь (они дали много и русской культуре, и русскому

языку. Собственно, одно из названий нашего края – Вотская пятина. Многие из нас восхищаются республиканской традицией Новгородской Руси, основой которой было вече – собрание народных представителей. А пошло слово «вече» из водского языка: там «вьячи», собственно, и обозначает «народ». Возможно, что и традиция вече пошла от води – уж слишком свободолюбивыми они были.

У вожан в Древнем Новгороде был свой «конец» (район, как мы бы сказали), археологи находят все больше берестяных грамот на древнем водском языке (хотя в прессе этот язык почему-то называют древнекарельским). Любопытный факт: первая запись финно-угорского водского языка была сделана на древней кириллице – задолго до того, как просветитель Микаэль Агрикола дал письменность финнам.

Но вернемся к вожанам. Сегодня основоположники вечевой традиции компактно проживают на юго-западе Ленинградской области в районе нового порта Усть-Луга. Главные водские поселения – Лужицы, Пески, Котлы и еще несколько десятков деревень между Копорьем и рекой Луга.

Народ наш не умер, как считают некоторые, и не ассимилировался с другими окончательно, – рассказывает Екатерина Кузнецова. – Мы разговариваем на родном языке, поддерживаем все культурные традиции предков. И поем, естественно: каждый год в Лужицах проходит фольклорный праздник, о котором «Санкт-Петербургские ведомости» уже рассказывали.

Александр Вертячих
*«С.-Петербургские ведомости»,
spbvedomosti.ru*

Печатается в сокращении

INKERIN KEITTIÖ

Inkerin ruokakulttuuria tarinoin ja reseptein

Inkerin kulttuuriseuran jäsenen Aira Kurosen monivuotinen projekti valmistui keuhkolla, kun Inkerin keittiö ilmestyi Suomalaisen kirjallisuuden seuran kustantamana. Teoksella on arvokas merkitys muuten katoavan perinteen tallentajana. Se tarjoaa samalla mahdollisuuden elvyttää muuten unohdettuun jääneitä tapoja. Inkeriläiset kuuluvat laajaan itäisen ruokakulttuurin piiriin, inkerin-suomalaisessa ruokakulttuurissa yhdistyy suomalais-karjalainen ja venäläinen vaikutus. Itäisiä piireitä ruoanvalmistuksessa ovat mm. uu-

niruuat, hapatetut ruuat ja piirakoiden runsaus. Kaali ja peruna muodostivat pitkään ruokatalouden keskeisimmät ainekset. Perinteisissä ruuissa yhdistettiin kaali ja liha tai peruna ja liha. Inkerikot ja vatjalaiset ovat Inkerin alkuperäisväestöä, ja heidän ruokakulttuurinsa on kehittynyt paikallisten olojen pohjalta. Taito tehdä tuttuja ruokia on inkeriläisillä kulkenut mukana mitä erilaisempiin asuinympäristöihin. Lapsena opitusta ruokakulttuuristaan ihminen ei hevin luovu. Tämän kirjan ohjeet on kerätty inkeriläisiä haastatteleamalla. Tiedoista muodostuu ainutlaatuinen kuva Inkerin perinteisestä ruokakulttuurista, josta ei aikaisemmin ole tehty julkaisuja.

Inkerissä syötiin perinteisesti kolme ateriaa päivässä ja juotiin teetä aterioiden välillä.

Aamulla juotiin viljasta tehtyä kahvia maidon kanssa. Murkina syötiin 8 - 9 välillä. Lounas tai päivällinen syötiin 12 - 1 paikkeilla. Yleensä tarjolla oli uunissa kypsytettyä keittoa tai puuroa. Illallinen syötiin töiden jälkeen viideltä tai myöhemmin. Ruoka oli usein samaa kuin lounaalla.

Kirja on paitsi informatiivinen myös kaunis. Reseptit ovat selkeitä ja houkuttelevat kokeilemaan perinneruokien laittoja. Hauskuutta lisäävät reseptien murteelliset sanailmaisut, jotka tarpeen tullen on käännetty yleiskielelle. Onnittelemme Aira Kurosta yhden naisen työläänsä projektin onnistuneesta ja mahtavasta lopputuloksesta!

Aira Kuronen
Inkeri.com

КОРОТКОЙ СТРОКОЙ

Бывшие жители Вуол и Токсова посетили родные места

Во время празднования Юханнуса в 2006 году в Токсово из Финляндии приехали бывшие жители приходов Вуолы и Токсова, пожелавшие посетить место, где находилась церковь прихода Вуолы.

Как оказалось, на месте церковной деревни Вуолы сейчас находится огромная свалка, въезд на которую охраняется. Женщина, дежурившая у шлагбаума, долго разговаривала по телефону с начальством, после чего нам было разрешено проехать на территорию. На месте бывшего кладбища сейчас заброшенные совхозные поля. Кладбище было перепаханно, как говорят местные жители, то ли в 1960-е, то ли в 1970-е годы. Военные повывергивали все кресты и погрузили в грузовик. Очевидно - в металлолом. Место на небольшом пригорке, где находилась церковь, и несколько могил все же сохранились нетронутыми как небольшой островок среди полей.

Одна из женщин рассказала, что ее отец воевал в рядах северо-ингерманландских повстанцев и ушел в Финляндию. Вернувшись к токсовской церкви, гости приняли участие в праздновании Юханнуса.

Владимир Васильев,
диакон Токсовского прихода

Почему так названы?

Этим летом в новом магазине «Ингрия», открытом на Вокзальной площади поселка Токсово недалеко от исторической краснокирпичной поселковой бани, была установлена памятная табличка, объясняющая происхождение топонима «Ингрия».

Инициатором установки таблички выступил депутат Токсовского собрания представителей, журналист, краевед и литератор Владимир Ильич Кудрявцев.

Андрей Пюккенен
pyukkonen@mail.ru

День Ингрии в Рамбове

В городе Ломоносове (он же исторический Ораниенбаум или, в просторечии, Рамбов - от финского Ramrova) 6 октября 2007 года состоялся культурно-исторический фестиваль «День Ингрии», организаторами которого выступили инициативная группа местных ингерманландских финнов под руководством Константина Ульяночкина и администрация МО «Город Ломоносов».

После спортивного праздника на стадионе «Спартак» (соревнования по мини-футболу, финские городки, кидание сапога) в районном ДК состоялась презентация альманаха «Inkerin uutiset - Соседи» (гл. редактор К. Сакса, издается с 1996 года, очередной номер выпущен в ООО «Издательский дом «Инкери») и выступление народных ингерманландских коллективов.

Андрей Сыров
inkeri_ktalo@mail.ru

ВУОТИСПÄIVÄ

Musta merkkipäivä

Танä vuonna merkitään Venäjällä mustaa merkkipäivää - 70 vuotta Suuren Terrorin alkua. Sen alkupäivänä pidetään 5 elokuuta 1937, kun olivat aloitettu repressiiviset toimenpiteet vastaan "entisiä kulakkeja, valtionvastaisia ihmisiä ja kriminaalirikollisia" ja maassa alkoivat joukkoteloitukset ampumalla. Ratkaisu sen toteuttamisesta oli otettu Neuvostoliiton Kommunistisen Puolueen Keskuskomitean Poliittibyuroossa 2 p:nä heinäkuuta, ja 31 päivänä heinäkuuta NKVD:n Leningraadin ja Leningraadin alueen päällikkö Zakovski sai salaisen, sisäasioin kansankomissarin Nikolai Jezhovin allekirjoittaman käskyn, operaation pikaisesta aloittamisesta.

Elokuun 5:lta päivästä "erikoiskolmikon" oli pitinyt tuomittamaan: ampumiseksi - 4.000 ihmistä, vankeudeksi - 10.000 ihmistä. Sitä varten, jotta työ menisi nopeampi, oli Moskovasta lähetetty alueille "metodisia apuvälineitä". Paikoille lähetettiin tutkinta-asioiden mallinäytteitä. Usein "tutkinta-asia" - alusta sulkemiseen (= ampumiseen) - kesti yhden viikon. Rangaistustoimenpiteet olivat asetettu liukulinjalle.

Leningradissa tapahtui ensimmäinen joukkoteloitus 11 p:nä elokuuta. Suunnitelma oli kohta täytetty ylittään. Vuoden 1937 loppuun oli ammuttu yli 19 tuhatta ihmistä.

Elokuussa 1937 alkoi toinenkin operaatio - "kamppailu tuhotekijöiden ja vakoilijoiden vastaan". Joka ihminen voinut olla syytetty yhteydestä ulkomaalaisiin (joka tarkoitti yhteyttä ulkovaltioiden tiedustelulaitoksiin). Siinä asiassa oli yhä enemmän mielivaltaisuutta.

Tuomion julistivat "kakkoset", jotka sitten lähettivät Moskovaan "ampumislistat".

Ammuttiin (virallisen tiedon mukaan) Suuren Talon maanalakerroksessa Liteinoilla, ja haudattiin "erikoispaikoille" - yksi niistä tiedetään nykyään Levassovan hautausmaana. Mutta vielä monta kertaa enemmän syyttömiä ihmisiä oli viety pakkotöihin (= kuoliaksi). Syyttömät ihmiset (enemmistöissä miehet) saivat 10 ja 20 vuotta pakkotöitä, ja - jos ihminen jäi eloon, hänelle lisättiin usein vankeuden vuosia. Suurin osa vankeja hävisi Pohjolaan ja Kauko-Idän maihin. Neuvostoliitto oli tullut oikeaksi orjanomistusvaltioksi. Uhrien määrä on lukematon - ja selväksi tulee vain se, että miljoonat kuolivat valtion poliitikan takia.

Suuri Terrori alkoi elokuussa 1937 ja lopui kesäkuussa 1938 - mutta vangitsemiset pakkotyöarmeijan lisäyksen takia jäivät valtiomme tapaan. Ne jatkuivat läpi sotavuosien, ja päättyivät vain 1950-luvulla, viiksiniekan kuoleman jälkeen. Voi sanoa, että Neuvostoliiton nosto ja sen saavutus 1960-luvulla olivat pohjautuneet kuolleiden vereen. Nyt Suuri Terrori jäi menneisyyteen, mutta laittomuus ja mielivalta eivät ole poistettu valtiomme käytännöstä nykypäivään asti.

A. Krjukov

ПРЕЦЕДЕНТ?

Гражданин Финляндии предъявил в суде Выборга права на землю в России

Как сообщает "Эхо Петербурга", господин Калле Паула пытается вернуть земельный участок в центре Выборга, который до 40-го года принадлежал его отцу. В результате Зимней войны между Финляндией и СССР дом и участок были утрачены финским хозяином.

Подробности того, как прошло первое заседание Выборгского городского суда по этому делу, рассказал адвокат истца Алексей Новиков: "Сегодня в зале суда проходила подготовительная работа. Мы предоставили документы, которые подтверждают право собственности отца нашего доверителя на земельный участок, а администрация представила письменные возражения".

"Они утверждают, что произошла национализация земли, после того, как этот земельный участок вместе со всем Карельским перешейком вошел в состав СССР и результаты национализации не подлежат пересмотру. Это не политическое дело, а чисто гражданско-правовой конфликт, мы не ставим вопрос об изменении государ-

ственных границ, а просто хотим, чтобы наш доверитель стал собственником земельного участка. Участок остается в России", - считает Алексей Новиков.

Добавим, что подобный иск подается впервые не только в Выборге, но и вообще в России.

Сейчас, как правило, финны - родственники тех, кто когда-то имел собственность на бывшей финской территории, - стараются просто выкупить утраченные участки.

Norse.ru

Suomenkieliset talonnimet Inkerissä

Murrekielen ynnä talonnimien taito

Mikä tekee ihmisen suomalaiseksi? Kaike-ti syntyperä? Kyllä, mikäli se on puhtaasti suomalainen. Seuraava tärkeydessään on kieli-taito. Tästä löytyy tilaa vastaväitteille. Min-kä kielen taito? Opittu, vieras kieli ei tilanteeseen sovi. Sopii vain suomi omana, äidinkielenä. Sen taito on kaikkein kallein. Seuraava on kansansa kulttuurin tuntemus. Mikä on kulttuuri? Osaksi se tarkoittaa perinnekasvatusta, ja osaksi laulut, mielenlaatu yms. kuuluvat puolestaan kieleen.

Inkerinsuomalaisilla on omana kielenä inkerinsuomi eli suomen kielen murre. Omaa murretta inkerinsuomalaiset sanovat suomen kieleksi. Yleisesti ottaen Inkerissä tunnetaan muutama suomen kielen murre. Kaikki ne kuuluvat suomen kaakkoismurteisiin ja ovat hyvin läheisiä keskenään. Oma murrekieli ja sen taito kuuluvat inkerinsuomalaisten tärkeimpiin ominaisuuksiin. Sama voidaan sanoa talonnimistä ja talonnimien tuntemuksesta.

Talonnimien tuntemus on inkerinsuomalaisille yhtä tärkeä kuin suomen kielen taito, koska ilman talonnimiä ei voi ymmärtää kansan sielua, sen elämän ja mielen laatua. Talonnimien tuntemus edellyttää murrekielen taitoa. Talonnimet näet kuuluvat puhekieleen, joka on tässä tapauksessa murrekieli. Näin ollen kysymyksenasettelumme palauttaa meidät murrekieleemme taidon ensiarvoiseen merkitykseen.

Talo ja talonnimi

Inkerinsuomalaiset, kuten suomensuomalaisetkin, olivat vuosisatojen ajan maakansaa, talonpoikia. Talonnimi on merkki, jolla tunnetaan tai muistetaan ihmisiä, usein hyvin kaukaa ja samalla kaukaisista ajoista. Talonnimiä oli todennäköisesti kaikilla, jolla oli kunnan talo. Renkejä, piikoja, mökkiläisiä kutsuttiin sukunimeltä, tai heidän kotitalojen mukaan, kun ne tunnettiin. Heitä muistettiin usein ta-

loista, joissa he asuivat. Naisilla on voinut olla kaksi ja jopa enemmän talonmukaista kutsumatapaa: oman kotitalon ja miehen talon nimen perusteella. Sama kuuluu miehillekin.

Talonnimi-käsitteen ymmärtämiseksi pitäisi ensin sisäistää, mikä **talo** on. Nykykielessä **talo** tarkoittaa ennen muuta rakennusta. Alkuaikoina tämä sana tarkoitti aivan muuta. **Talo** oli ennenvaihaisen maalaisväen yksikkö. **Talo**-sana tarkoitti ensisijaisesti **maatilaa**, sen jälkeen **maalaistaloutta** ja vasta sitten **talonpoikaisperhettä**. **Talo** käsitti tuvan ja kujan lisäksi monia rakennuksia, muun omaisuuden, karjan ja ihmiset, mukaan luettuna myös ne, jotka olivat jo pitkään asuneet muualla tai poistuneet tuonpuoleiseen. Sanat **tala** ja **talo** ovat todennäköisesti yhtä juurta.

Entä rakennus? Oliko kyse **talosta** sanan nykyisessä merkityksessä? Ei ollut! Talonpoikaisasuntoa ei ennen sanottu **taloksi**. Asunnon nimenä oli tavallisesti **koti**, jossa oli **porstuva** (= eteinen) ja **tupa** (= yksi iso huone). **Tuvan** ja **porstuvan** lisäksi kuului **taloon** muitakin rakennuksia. Tärkein niistä oli **kuja** eli suuri talourakennus (= kartano), jossa sijaitsi mm. **läävä** (= navetta). Kansanomaiset sanat **kammari** ja **huone** merkitsivät maalaisväestölle muuta, kuin nykykielessä. Nämä, asunnon ja **talon** rakennetta koskevat kansanomaiset sanat vievät meidät kauas **talo**-sanan kanta-ajatukselta. Sen mukaan **talo** oli ensisijaisesti yhteisö, jonka pääaineiksena oli **perhe** (useassa tapauksessa vanhan tavan mukainen suurperhe neljässä sukupolvessa), ja siihen kuulunut **omaisuus** karjoineen, työkaluineen, rekinen päivineen. Lopuksi voi olettaa, että **talo**-sanan alkuperäinen tarkoitus lienee ollut **sukulaisyhteisö**.

Talo on suomalaisille paljon puhuva sana. **Talo** ei voinut olla kehno. Taloksi sanottiin lähinnä kunnan talot. **Taloo** pidettiin aina ja pidetään vieläkin perusteellisuuden ja varakkuuden merkinä. Alkuaikoina on **talonpoika** saattanut olla myös köyhä, mutta 1900-luvun Suomessa tarkoitti **talonpoika** tavallisesti vauraampaa isäntää, joilla oli omaa viljelysmaata, metsää, karjaa, ja jolla oli toimiva talous.

Nyt talonnimistä. Sekä Suomessa että Virossa oli 1900-luvulla käytössä myös **virallisia talonnimiä**. Oikeastaan ne olivat tilojen nimiä. Ne tunnistaa helposti, koska viralliset talonnimet olivat

tavallisesti muodostuneet uudenaikaisista etunimistä tai sanoista. Joka virallisesta taloluettelosta Suomessa löytyy useita taloja nimeltä **Onnela, Toivola** jne. Kyse ei ole vanhoista nimistä, eivätkä ne ole muodostettu vanhoista etunimistä.

Sen sijaan Inkerissä ei ole koskaan ollut virallisia talonnimiä. **Vanhat talonnimet** ovat aivan muuta. Kyse on varsinaisista kansanomaisista, täysin epävirallisista nimistä. Ne nimet elävät ainoastaan kansan muistissa ja sen mielessä. Inkerissä käytettiin talonnimistä ainoastaan epävirallisia nimiä.

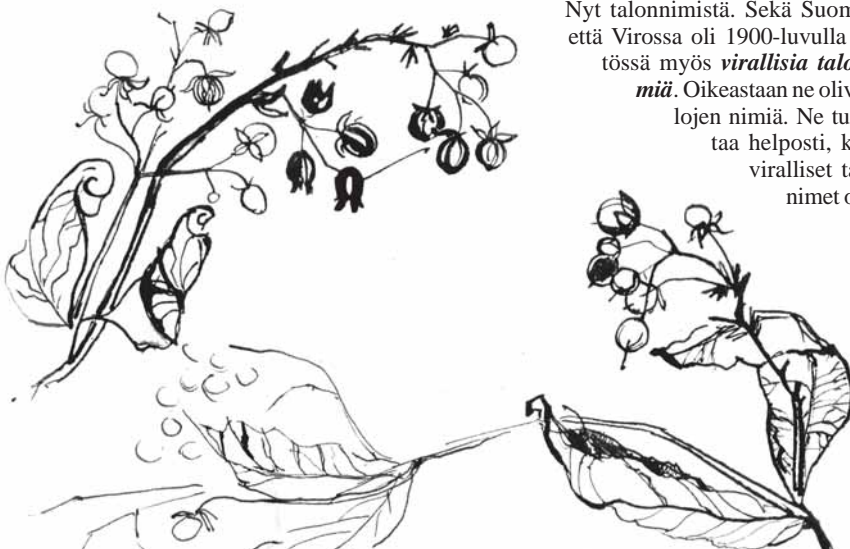
Talonnimen elinaika ei todennäköisesti ollut kovin pitkä eikä nimi pysyvä. Ja kuitenkin talonnimet saattoivat säilyä jopa yli kolmen neljän sukupolven. Talonnimi on voinut olla muodostettu viimeisen isännän nimestä (**Heikki** > **Heikkilä**) tai johtua sitä edeltävistä nimistä, kuten **Mattila**. On monesti käynyt niin, että **talon omat**, siis sen aikainen isäntäväki, ei tietänyt kuka Mattila oli ja milloin hän eli.

Talonnimi ja kylännimi

Talonnimet olivat usein **kylännimien** tapaisia. Monet kylännimet, varsinkin **la**-loppuiset, ovat epäilemättä tulleet kylännimiksi talonnimistä (vrt. **Anttila**, kylä Venjoella, ja lukuisat **Anttila**-nimiset talot kautta Inkerin; **Teppola**, suuri kylä Tyrössä – ja **Teppola** talonmenä lähes joka kylässä Inkerissä. Monet nykyiset kylien asukkaat olettavat oman kylän nimen tulleen yhdestä talosta. Kun muistetaan, että **kylä** tarkoitti maalaiskansan mielessä myös **taloa**, tullaan ajatukseen, että **kylä**- ja **talo**-sanoilla oli vanhastaan sama merkitys. Tämä olettamus ei liene täyttä totta.

Kylä- ja **talo**-sanojen tarkoitus oli nähtävästi aikojen saatossa sekoittunut. Paitsi ensimmäistä ja tavallista, oli näillä sanoilla muitakin merkityksiä. Menneinä aikoina on **talo** tarkoittanut ja jopa nykysuomen kielessä tarkoittaa puhujan omaa ja isänsä kotia, ja **kylä** vastaavasti äitinsä kotia. Koska useilla henkilöillä on voinut olla **talon äijä** ja **talon ämmä** (isän vanhemmat), ja toisessa talossa (= **kylässä**) **kylän äijä** ja **kylän ämmä** (äidin vanhemmat), **käydä kylässä** tarkoittaa nykyäänkin **vierailua**. Puolestaan kansanomainen **talo**-sana vastaa nykysuomen **talous**-sanan merkitystä (vrt. **aamutorkku**, **iltavirkku**, **se tapa talon säilyttää**). Tasta tulee, että **talo**- ja **kylä**-sanojen alkuperäinen tarkoitus lienee ollut erilainen.

Vatjan Viidenneksen henki- ja verokirjoista 1500-luvulta ilmenee, että **kyliksi** (ven. **derevna**) sanottiin silloin taloryhmiä, jotka käsittivät yhdestä kolmeen taloa. Joka ryhmällä oli **kylännimi**, joka vastaa ehkä viimeaikaista **talonnimeä**. Nähtävästi **kylä**-sana tarkoitti keskiäikana enemmän asumusta, ja vain myöhemmin se sai toisen merkityksen. Joka tapauksessa näyttää selvältä se, että **kylä**- ja **talo**-sanoilla oli muinoin nykyisestä poikkeava merkitys, ja vain myöhemmin ne saivat käytössämme olevan merkityksen. **Talon** ja **kylän** väliset suhteet jäävät nykyään yhä epäselväksi.

Talonnimi ja sukunimi

Talonnimi ja sukunimi: mikä ero niillä on? **Sukunimi** on se, mikä on ”papin kirjoissa”, eli mikä on kirjoitettu. Se säilyy toisesta sukupolvesta toiseen – vaikka sen kirjoitusasuun on saatantutulla muutoksia. Sukunimen kantaja ei välttämättä ymmärtänyt, koska se on voinut olla jopa vieraskielinen. Kylissä ei ollut tapana käyttää sukunimiä, koska paikallinen väki käytti enemmän talonnimiä. Tapa kutsua ihmisiä talonnimellä sai alkunsa todennäköisesti siitä, että kylässä asui useita perheitä, joilla oli **sama sukunimi**, vaikka ne eivät olleet sukulaisia keskenään. Sukulaisuus on saatantutut hävittä edellisten sukupolvien myötä tai sukulaisuutta ei ole koskaan ollutkaan. **Talonnimi** on melkein sama kuin **sukunimi**, eli perheen perimä nimi. Niiden välinen ero ilmenee siinä, että **sukunimi** oli virallinen ja **talonnimi** kansanomainen ja samalla täysin epävirallinen. **Sukunimi** on luutunut muoto, sen sijaan **talonnimi** kuuluu elävään kieleen. Talonnimiä ei löydy virallisista papareista.

Talonnimet eivät ole ominaisia vain suomalaisille: ne tunnetaan eri nimillä kaikilla läheisillä sukulaiskansoilla, ja samalla kaikilla naapurikansoilla, joilla oli samanlainen asumistapa. Venäläisillä ne tiedetään nimellä **ulitsnye familii**, yhtä kuin **katusukunimet**. Ne olivat täten epävirallisia sukunimiä, jotka olivat käytössä kylän raitteilla Varsinaisia sukunimiä ei venäläiskylissä kaikilla ollut, sen sijaan käytettiin isännimiä ja isänisännimiä. Tämä osoittaa ensinnäkin sen, että talonnimi ei ole ainoastaan suomalaisten omaisuutta, ja toiseksi sen, että talonnimien ja sukunimien sisältö ovat lähellä toisiaan.

Talonnimi ja paikannimi

Tarkoittaako talonnimi myös paikannimeä? Ei aina. Keski-Inkerin venäläistyypisissä kylissä talot sijaitsivat rivissä, usein lähellä toisiaan. Samannimiset talot, lähisukulaiset tai ”vanhaan sukuun” kuuluneet, sijoituivat usein kylän eri päihin niin, että talonnimi ei tarkoittanut oikeastaan paikannimeä. Näin oli kaikkialla, missä käytössä olivat **tiheet kylät**. Vanhaan Karjalaan kuuluvassa Pohjois-Inkerissa oli pääasiassa **hajakylä**, joiden talot sijaitsivat kauempana toinen toisestaan. Näissä tapauksissa talonnimi saattoi sisältää myös paikannimen.

Talonnimi ja liikanimi

Liikanimi ei ole sama kuin talonnimi. Liikanimiä oli tavallisesti monilla tai muutamilla kylän asukkailla. Liikanimiä annettiin erilaisista ominaisuuksista, mm pituudesta (**Pitkä-Mikko**), tyhmydestään (**Hullu-Jaska**, **Hönttö-Jussi**) jne., ammatin mukaan (**Seppä-Vassja**, **Ompelja-Anni**), talon sijainnista (**Salo-Jaakko**), puheominaisuudesta (**Häpäläpö-Anni**) ja jopa lempisanoista (**Tolkoli-Jussi**, **Jolkin-Palkin**). Totta on, että liikanimestä on voinut tulla talonnimi, mutta useammin ne edustivat eri nimilajeja. Henkilö saatettiin tuntea lapsuudesta asti talonnimellä, liikanimi oli jo myöhempää perua. Suurin ero liikanimen ja talonnimien välillä on siinä, että liikanimi on yhden henkilön nimi, sen sijaan talonnimi kuuluu monelle henkilölle.

Aleksei Krjukov

Paikannimiin viittavat sukunimet inkerinsuomalaisilla

Paikannimiin perustuvat sukunimet ovat suomensuomalaisten keskuudessa varsin yleisiä. Myös huomattava osa inkerinsuomalaisista sukunimistöistä perustuu paikannimiin. Puolestaan ne paikkakunnat, joiden pohjalta ovat inkerinsuomalaisten sukunimet syntyneet, sijaitsevat osaksi Suomessa, osaksi Inkerissä, ja vain pieni määrä muualla.

Inkerinsuomalaisten pidetään tavallisesti juontavan juurensa Suomesta, ja vastaavasti sukunimiensä viittaavan Suomeen. Tämä väite ei kuitenkaan päde monien inkerinsuomalaisten sukunimien kohdalla. Muutamasta vanhasta ja uudemmastakin tutkimuksesta käy ilmi, että inkerinsuomalaisten kokonaiset sukunimiluokat eivät olleet peräisin Suomesta, vaan olivat syntyneet Inkerissä. Tämän kirjoittajan kentätutkimukset Inkerissä (1987 – 2007) osoittavat todeksi sen, mikä on tähän asti ollut vain olettamusta.

Inkerinsuomalaiset sukunimet voidaan jakaa kahteen ryhmään:

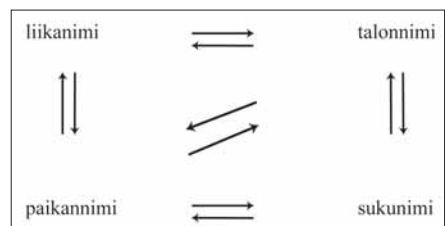
a) maahanmuuttajien etupäässä 1600-luvulla mukanaan tuomat sukunimet

b) Inkerinmaalla sikäläisten suomalaisten pääosin 1600- ja 1700-luvuilla käyttöön ottamat sukunimet.

Inkerinmaalla syntyneet sukunimet olivat edellisissä tutkimuksissa jääneet huomiotta. Suomalaisten Inkeriin asettumista käsittelevistä teoksista ilmenee, että monella 1600-luvun alkupuolen maahanmuuttajalla ei ollut sukunimeä lainkaan (Saloheimo 1991: 9-11 ym.). Toisaalta tiedetään kiistatta, että 1900-luvun alkuun mennessä valtaosalla Inkerin seurakuntien suomalaisista oli peritty sukunimi.

Talonnimestä sukunimeksi

Inkerinsuomalaisten ja suomensuomalaistenkin sukunimet ovat pääosin kehittyneet liikanimestä tai talonnimestä. Toisaalta talonnimet, kuten muutkin paikannimet, ovat voineet perustua sukunimiin. Liika- ja sukunimien molemmipuolista vaikutusta voisi kuvata seuraavasti:

Otamme muutaman esimerkin:

- 1) **Sysi-Matti** (liikanimi) → **Sysiläiset** (talonnimi)
  - < Lempaalan Ohalatva;
- 2) **Pirhonen** (sukunimi) → **Pirho-Simola** (talonnimi)
  - < Markkovan Handrova;

3) **Virolainen** (sukunimi) → **Vironmäki** (paikannimi) → **Viron Matti** (talonnimi)

- < Miikkulaisten Alakylä;

4) **Krantsi** (sukunimi) → **Krantsin Kolja** (talonnimi) → **Rantsonen** (sukunimi)

- < Tyrön Kankaankylä;

5) **Katala** (liikanimi) → **Katalan Puavo** (talonnimi) → **Katala** (sukunimi)

- < Markkovan Tillasi;

6) **Housu** (sukunimi) → **Housunmäki** (paikannimi) → **Housun Vanja** (liikanimi)

- < Rääpyvän Housula.

Näistä esimerkeistä tulee, ennen muuta, että inkerinsuomalaisten sukunimet ovat kattavasti sidoksissa talonnimiin. Voi sanoa, että on lähes mahdotonta tarkastella niitä erikseen.

Paikannimestä sukunimeen

Seudulla, jolla suuri osa väestöstä oli hiljattain maahan muuttanutta, asukkaille luonnollisesti annettiin liikanimiä heidän entisen kotiseutunsa mukaan. Toisinaan kotiseudun nimestä muodostettua liikanimeä käytettiin rinnan sukunimen kanssa. Kahden sukunimen rinnakkaisuus aiheutti lopulta sukunimien eriytymisen. Kirkonkirjoissa käytettiin yhtä sukunimeä, maallisissa asiakirjoissa toista. Myöhemmin toisen sukunimen käyttö väheni, ja lopulta se unohtui.

Markkovan kylän asukkaat, jotka ovat kirkonkirjoihin merkityt sukunimellä **Häikkäläinen**, eivät olleet milloinkaan kuulleet mainittua sukunimeään, vaan olivat koko elämänsä käyttäneet nimeä **Karhu**. Kelton seurakunnan Vanhankylän **Jääskeläisen** suvun edustajien mukaan heidän esivanhempiansa muuttaessa Kelttoon 1600-luvulla Jääskeläisten kihlakunnasta perheen sukunimi oli toinen, ilmeisesti **Postonen**, mutta Keltossa heidän sukunimensä muotoutui entisen kotiseudun nimen mukaiseksi. Tämä on suvussa kulkeva tarina, joka kertoman mukaan perustuu arkistolöytöihin.

Tärkein 1800-luvun ja 1900-luvun alun inkerinsuomalaisten sukunimiä ja kotipaikkoja käsittelevä lähde ovat luterilaisen kirkon rippikirjat. Niiden avulla voi tarkastella esimerkiksi, miten sukunimen kirjoitusasu on muuttanut aikojen saatossa joko pastorin toimesta tai ääntämisasun vaikutuksesta.

Tyrön seurakunnan kirkonkirjoissa vuosilta 1910–1937 esiintyvät Tyrön seurakunnan Halosin kylän asukkaat **Paavonen** ja **Henttunen**. Kuitenkin maallisissa asiakirjoissa näitä sukunimiä vastaavat muodot **Paavolainen** ja **Henttulainen**, jotka ovat siis talonnimistä johdettuja asukkaiden nimityksiä. Näistä esimerkeistä ilmenee ensinnäkin sukunimien muuntuminen äänne- ja kirjoitusasun kannalta ja toisaalta kunkin kylän asukkailta saatavan suullisen perimätiedon tärkeys. Pelkkiin kirjallisiin lähteisiin luottaminen johtaa helposti harhaan.

Jatkuu sivulla 10

Paikannimiin viittavat sukunimet inkerinsuomalaisilla

Jatkuu sivulta 9

Tyrön seurakunnan suomalaiset sukunimet *Anttilainen, Esolainen, Jakkolainen* ja jotkut muut niiden kaltaiset on kirkonkirjoihin kirjattu eri muotoisina: *Anttiloinen, Esolainen, Jaakkolainen*, mikä tekee niistä enemmän talonnimien kaltaisia. Näissä tapauksissa suffiksit *-lainen* ja *-loinen* korvaavat helposti toisensa. Itäsuomalaisissa ja inkerinmaalaisissa murteisissa joidenkin sanatyypin monikkomuodot sisältävät *loi*-aikeksen. Eri puolella Inkeriä talonnimissä useimmiten esiintyy joko loppu *-lois(e)t* tai *-la(t)*. Toisin sanoen *Topila* on periaatteessa sama kuin *Topilat* tai *Topiloiset*. Etunimestä *Teppo* tulee monikkomuoto *Teppoiloiset* ja *Teppola*. Itse *-la*-loppuiset talonnimet esiintyvät paikannimiin. Useimmiten niillä ilmaistaan ihmisten, omaisuuden, karjan, ym. kuulumista johonkin paikkaan. Kun puhutaan nimenomaan paikasta, lisätään talonnimeseen usein sana *mäki*: *Ihalaist @ Ihalaismäki; Pusaloist @ Pusalanmäki*; nämä ”mäkikunnat” sijaitsevat noin 50 metrin päässä toisistaan Oinaalan kylässä (Lempaalan pitäjä).

Paikannimeen viittavan sukunimen johtimet

Rakenteensa perusteella inkerinsuomalaisien sukunimet voidaan jaotella seuraavasti.

a) Sukunimet, jotka on muodostettu lisäämällä paikannimeen suffiksi *-lainen*: esim. *Kuhmolainen, Jamalainen, Petriläinen*. Tällaiset asukasnimitykset ovat inkeriläisissä sukunimissä varsin yleisiä. Suurin osa paikannimistä muodostetuista sukunimistä edustaa tätä tyyppiä. *-lainen*-loppuisten sukunimien joukosta erottuu ryhmä nimiä, jotka eivät ilmeisesti perustukaan paikannimeen, vaan sisältävät mahdollisesti jonkin yleisnimen: *Humalainen, Ime-*

lainen, Kavalainen, Kimalainen, Mehiläinen, Pakolainen, Riehtiläinen. Pitää kuitenkin ottaa huomioon sukunimen kirjoitusasun epäyhtenäisyys: *Imeläinen-Imanen; Kekäläinen-Käkäläinen; Kimalainen-Kiimalainen; Mehiläinen-Miheläinen; Pakolainen-Pakkanen*. Ainakin osa näistä nimistä saattaa sisältää ristimänimen, kuten nimen *Kiima, Mihel* tai *Paakka ~ Paakko*. Tämä vaihtelu on voinut syntyä, jos pappi ei ollut ymmärtänyt nimeä ja siksi kirjoittanut sen väärin tai jos sukunimen sisältö on nimen käyttäjiltäkin jäänyt unholaan.

b) Sukunimet, jotka on muodostettu suffiksilla *-la*: *Hakala, Herrala, Humala, Jussila, Katala, Kondila, Kosola, Kustola, Lehtola, Marila, Markkola, Mikkola, Nikula, Nyrölä, Pankkala, Parkala, Satala, Seppälä, Simola, Tammela, Virola*. Vaikka tämäntyyppiset sukunimet Suomessa ovat hyvin yleisiä, tavaataan niitä harvoin Inkerissä. Niitä löytyy pääasiassa alueen läntisistä seurakunnista. Ulkoisesta samankaltaisuudesta huolimatta ne eivät ole talonnimiä. Kosemkinan Kaipaalan asukkaana mukaan *Kustola*-sukunimeä on kylässä tavattu verrattain lyhyen ajan, ruotsinkielisen *Gustafsson*-nimen suomentamisen tuloksena.

c) Sukunimet, jotka on muodostettu paikannimistä *-(i)nen-suffiks*in avulla: *Juwanen, Koivistoinen, Seivästöinen, Siestanen, Summanen*.

d) Sukunimet, jotka on muodostettu paikannimistä *-kka-suffiks*in avulla: *Juvakka* (mahdollisesti yleisnimestä *juvako*, tyyppiä *savakko, venakko*). Nimi näyttää sisältävän siis lähtökohtaisesti nimen alkuperää ilmaisevan sanan, kuten kansallisuuden nimityksestä muodostunut sukunimi *Puolakka ~ Puolakkainen*.

e) Sukunimet, joissa ei ole yleisiä sukunimien suffikseja: *Saksa, Ruotsi, Tanska, Jämsä, Lappe, Viipuri, Kämärä, Ilmasti, Römpöt-*

ti, Tuutari. Tämäntyyppisiä sukunimiä ei ollut Inkerissä paljon, joskin nimen määrällinen edustus on ollut hyvin runsaslukuinen.

Yleisimpiä inkerinsuomalaisten sukunimiä

Sukunimien syntyvät ovat olleet samankaltaisia sekä Inkerissä että muulla suomenkielisellä alueella, joten sama sukunimi saattoi olla Inkerinmaalle muuttaneen mukanaan tuoma tai Inkerissä syntynyt. Tämä pätee myös kaikkein yleisimpiin inkerinsuomalaisiin sukunimiin: *Hämäläinen* (20 srk:ssa), *Viirolainen* (19), *Savolainen* (15), *Karhu* (12), *Mustonen* (11) ja *Montonen* (10). Nämäkin sukunimet olivat Inkerissä todennäköisesti suurilukuisia. Tosiasiassa nämä sukunimiä voidaan vieläkin pitää inkerinsuomalaisten käytinkorttina.

Tästä lyhyestä luettelosta juontuu nimen omaan seuraavaa:

- 1) yllämainitut sukunimet edustivat nähtävästi huomattavaa osaa inkerinsuomalaisista;
- 2) kolme ensimmäistä esitettyä sukunimeä näyttää viittaavan suomalaisten kulkusuuntiin keskiajalla ja mahdollisesti myös sitäkin aikaisempiin muuttoihin;
- 3) nämä kolme ensimmäistä sukunimeä saattoivat tulla Inkeriin jo valmiina muotoina taikka syntyä Inkerissä ihmisten liikanimistä talonnimien kautta;
- 4) yleisimmät inkerinsuomalaiset sukunimet ovat joiltakin osin samoja, kuin Suomesakin;
- 5) yleisimmät inkerinsuomalaiset sukunimet ovat yhteydessä paikannimiin.

Tässä pöytätyössä harkitsemaan esitettyä.

Aleksei Krjukov

СОБЫТИЕ

Празднуют Юханнус

23 июня в Скворицах прошел традиционный праздник ингерманландских финнов Юханнус (Иванов день). Праздник открылся торжественным подъемом флага ингерманландских финнов. С поздравлением к присутствующим обратились председатель общества ингерманландских финнов Александр Кирьянен, настоятель евангелическо-лютеранского прихода Скворицы Павел Крылов, глава администрации Гатчинского района Александр Худилайнен. Перед собравшимися выступили фольклорные коллективы. Народные песни исполнили гости праздника – хор латышского общества Санкт-Петербурга и литовский коллектив, приехавший на праздник из Вильнюса. А завершил праздник традиционный костер, вокруг которого закружился веселый хор.

ПРОГРЕСС?

Финляндия: аналоговое телевидение ушло в прошлое

В четыре часа утра 1 сентября оператор, «кликнув» кнопкой мыши, отключил пять аналоговых каналов. В интервью «Хельсингин саномат» коммерческий директор вещательной компании Digita отказался называть имя и фамилию оператора, сославшись на соображения безопасности.

Теперь без цифро-аналогового преобразователя невозможно посмотреть даже прогноз погоды. До февраля 2008 года передачи основных каналов будут дублироваться в аналоговом формате несколькими кабельными сетями.

В то же время, в соответствии со статистическими данными, не менее 160 тысяч финнов не намерены в течение ближайших полугодия приобретать преобразователи.

Только за вторник 28 августа 15 558 жителей страны отказались от разрешения на пользование телевидением (и, соответственно, от уплаты телевизионного налога). Свое решение они мотивировали тем, что не намерены приобретать преобразователи. Напомним, что пользование телевидением в Финляндии – платное...

А.П.

Токсовские поэты, потомки токсовских финнов

В Токсове 28 июля прошел традиционный праздник поселка. Местом проведения мероприятия была выбрана живописная березовая роща на пересечении улицы Советов, Ленинградского шоссе и Привокзальной улицы, где с недавних пор возвышается памятный знак «Токсово 500 лет».

Среди выступавших на празднике были и токсовские поэты Анатолий Иванен и Мария Амфилохиева (Вильки), предки которых веками жили на землях прихода Токсово.

Рассказывает Мария Амфилохиева

Моя бабушка, Элма Томасовна Вильки, родилась и жила до войны в Токсово. Дом их был около поворота к трамплину. Когда началась коллективизация, ее родители сами отдали дом под сельсовет, чтобы их оставили в покое. Не помогло: всё равно сослали...

После войны мой дед, член Союза архитекторов, получил участок на берегу Кавголовского озера. Так что и мои детские воспоминания связаны с Токсовом.

Я закончила литературный факультет пединститута им. Герцена, 15 лет работала в Забайкалье, потом вернулась в Питер. Стихи писала - сколько помню себя, а всерьез - с 30 лет. В 2000 году, живя на даче, заинтересовалась ингерманландской историей, прочитала много книг, в архивах посидела. Исторического исследования не получилось, но родился цикл стихов «Сны под крышей дачного дома». К сожалению, финского языка я не знаю. Бабушка знала, но всю жизнь скрывала это.

В «Инкерин Лийтто» пока не вхожу, но общаюсь с Анатолием Дридзо, руководителем литературного объединения при СПб отделении «ИЛ».

Недавно съездила на летний праздник в Финляндию вместе с хором Ольги Коньковой. Даже выступала вместе с ними. Танцевала, но не пела...

***

Антикайнен и Эльфенгрэн -
Имена былины достойны.
Девятнадцатый год гремел,
Красно-белые длелись войны.

Как на Токсово бодро шли
Добровольцы - лишь знает ветер.
Возле Грузина полегли
Очень многие, пулю встретив.

Дни у Ингрии сочтены,
Вся история - на недели,
И Крестами Белой Стены
Наградить едва ли успели.

Лишь почтовой марки квадрат,
Где в рисунок кирху вписали,
Знатоку набалладить рад
О республике в Кирьясале.

Кто рассудит из наших дней
Выбор чей из двоих фатальней,
Кто виновней, а кто правей -
Эльфенгрэн или Антикайнен.

Рассказывает Анатолий Иванен

Родился я в 1950 году в селе Читары на берегу Лены. В семье говорили на русском, хотя у отца и бабушки родным был финский. Корни нашей семьи в токсовских краях. Отец родился в Таскумяки, бабушка была родом из Хиттолово. 25 марта 1942 года их, как и других финнов, выслали в Сибирь. Это был как раз день рождения отца! В 1959 году наша семья вернулась. Отец построил дом в Хиттолово. По специальности я журналист. Начинать во всевозможской «Невской заре», работал в разных изданиях. Был какое-то время даже издателем, возглавлял издательство «Piterbook». В 1983 году вышел мой первый поэтический сборник «Родство». Всего я издал три сборника, один в Москве, два - в Петербурге.

Руководил литературным объединением в Пушкине, в которое вхожу и сейчас. Немного участвовал в деятельности «Инкерин Лийтто». Финский язык знаю на начальном уровне. У бабушки и отца финский был родным, но в семье говорили по-русски.

Когда-то хотел переехать в Финляндию, но вернулся...

В Финляндии все мои родные сестры, сын...

***

Ледяные хрустальные недра
Покидая на солнечный луч,
Ингрид, Ингрия, Ингигерда,
Одигитрия - небо озвучь!

На какие тончайшие чары
Соблазнился блистательный князь,
Этот мудрый уже и не старый,
Обреченный на кровную связь.

На приладожье Ладога - Лада,
По-над Волховом ладят волхвы,
Ничего от тебя мне не надо,
Будь со мной до седой головы.

Крепостные гранитные стены
Воздвигались у всех на виду,
Мы докажем с тобой, королева,
Что любовь побеждает вражду.

Ах, принцесса! Ты б вышла за принца,
В граде Ладоге много добра,
Но отец твой - король -

шел на принцип
Христианский - не гнать со двора.

Светлой лилией и златоголовой -
Восторгается будущий муж -
Вышла замуж ты за Ярослава,
Ярый - белый и чистый к тому ж.

Я снимаю с картины старинной
Пыль времен, расступается мгла,
Это мирное имя Ирина
В Православии ты обрела.

Ингрид, Инкери, гордое имя,
Ингигерда - дочь короля,
Видишь, смотрит глазами твоими
Истомленная в распрях земля.

Я стою у могучего кедра,
Под коротким названием Русь,
Ома Инкери и Ингигерда -
Одигитрия... Тихо молюсь.

Беседовал Андрей Пюккенен

Северная Ингерманландия – край рунопевцев

Национальный подъём, начавшийся в Финляндии в середине XIX века, вызвал интерес к национальной культуре, к поиску корней. Вслед за Лённротом десятки собирателей фольклора записывали руны, заклинания, плачи не только в Финляндии, но и в российской Карелии, и, конечно же, в Ингерманландии.

Начало положил академик Андреас Шёгрэн, совершивший путешествия по губернии. Однако основной его целью была этнография, и рун он записал немного.

Можно без преувеличения сказать, что Северную Ингерманландию как край рунопевцев открыли известный исследователь Даниэль Эуропеус и молодой ученый Рейнхольм, недавно закончивший Гельсингфорский университет. В Токсово Рейнхольм записал 131 песню, а Эуропеус – 207. Немало материала собрали они и в соседних приходах Вуолы и Лемболово. Эуропеус рассказывал: «Состав песен отличается здесь от приходов Выборгской Карелии. Меньше исторических песен, больше калевальских. К песне «Ласточка» присоединен сюжет о сотворении мира из яйца птицы, так же, как в Кантелетар, как поют в Уусикиркко». Далее Эуропеус продолжал, что в Северной Ингрии записаны руны о Вяйнемёйнене и Йоукохайнене; о Калерво, Куллерво и Унтамо. Записана короткая песня о Вяйнемёйнене, играющем на кантеле.

В 1853 здесь побывал Карле Слёёр, собравший 60 рун. В 1893-1895 гг. земли прихода Токсово посетила госпожа Фанни Мария Паула, записавшая 61 руну.

В деревне Хитолово ей была записана шуточная свадебная песня:

Наш крылатый в путь пустился,
Петушок грести на веслах,
Все искал невесту ровню,
Долго выбирал красотку,
Ох, сыскал всего пригожей:
Взял ворону на болоте,
На плетне поймал сороку.

В чаще выловил волчицу,
Ворона с опушки леса.
Надо всеми брат смеялся
Всех невест корил сурово,
А себе привел всем насмех,
Опозорился с невестой

SKVR V.2 № 1462,
перевод из сб. «Высек пламя Илмаринен»

Бытовал здесь и особый жанр песен, рассказывающих о тяжелой доле крепостного крестьянина. В самом Токсово никогда не было помещичьих усадеб, но землях прихода Токсово их было немало – усадьба Шуваловых в Вартемяках, усадьба Рогозинских в Рогозинке, усадьба Голицына в Матокса.

В песнях житейно-бытьё крепостного сравнивалось с жизнью в других землях, чаще всего – в Финляндии.

Прекрасно жить поживать
в Финляндии
Прекрасен край финский
Здесь не забирают в рабство
Превращать в прислугу
Как невольников из Вуол,
Как несчастных жителей
токсовских земель

*Пасторат прихода Токсово.
Фото начала XX в.*

*Сауна пастората.
Фото начала XX в.*

В некоторых же подчеркивалось особое положение жителей Токсова.

По-другому в Токсово
По-другому живут токсовские парни
Их не изводят работой в усадьбе

*(в первом и втором случае
перевод автора статьи)*

В изданном в Финляндии в 1929 году 15-томном сборнике «Древние руны финского народа» представлен весь огромный объем фольклора, собранный в Финляндии, Карелии и Ингерманландии.

Так, в 1847 году Рейнхольм записывал руны у женщины – «Лийсы из пастората». Фамилию ее история не сохранила. Жила Лийса в центральной части Токсова, в «церковной деревне» (Кирконкюля).

Рунопевцей была и Анни Каннинен, 33-х лет, жительница деревни Лепсари в самом дальнем юго-восточном «углу» прихода, между современным Всеволожском и Ладогой. Пела и Ауне Куоппа, из ныне несуществующей деревни Пурново (Пурну). У них записывала песни в 1894 году Фанни Паула.

Андрей Пюккенен

Деревянная церковь в Токсове, построенная в 1758 г.

Ристикиви - Лемболово - Краськово

История одного воскресного путешествия

...На развилке неподалеку от Васкелова мы сворачиваем с Приозерского шоссе на дорогу, ведущую в Первомайское (в прошлом - Кивеннапа). Мы - это петербургский предприниматель Михаил Браудзе, токовский диакон Владимир Васильев, журналист Андрей Пюккенен с супругой Тарьей и сынишкой Армасом. В этот воскресный день мы путешествуем по забытым уголкам родной Ингерманландии.

...Позади Стекланный и Лесное. Дорогу обступает сосновый бор. Михаил сбавляет скорость, чтобы не пропустить небольшую табличку. Вот она. Надпись на двух языках - «Ristikivi. Крестовый камень». По двух бревнышкам, перекинутым через канаву с темной водой, входим лес. Примерно пятьдесят метров по тропинке - и мы у цели. Огромный, поросший седым мхом валун уходит в болотистую почву под тяжестью веков. Кресты на нем обозначают границу между Русью (тогда - Великим Новгородом) и Швецией, прошедшую здесь в 1323 году по Ореховецкому мирному договору. Описанная в договоре граница стала первой официальной границей между двумя странами, протянувшейся от Финского залива до лапландской тундры. На Карельском перешейке граница проходила по рекам Сестре и Саянйоки (ныне - Волчья). В промежутке между истоками рек одним из ориентиров служил Крестовый камень. Рядом с камнем - небольшой памятный знак, установленный историко-краеведческим обществом (ИКО) «Карелия» (руководитель - Евгений Александрович Балашов).

В низине - болото, из которого берут начало реки Сестра и Саянйоки (Волчья).

Следующий пункт путешествия - бывшее кладбище прихода Лемболово. Лишь две-три чудом сохранившиеся могильные плиты напоминают о былом. В радиусе сотни метров вокруг - разрытые могилы, основания срезанных автогенном литых чугуновых крестов.

Заисываю надписи на плитах:

Matti Tukia 1839-1912

Antti Poinio

Katri Suutarinen

Anna Helena Sikanen 1890-92

Может, когданибудь пригодится историкам. А то не успеешь оглянуться, как эти плиты может использовать в качестве стройматериала какой-нибудь из местных жителей...

Километр по мощенной булыжни-

ком дороге, и мы выходим к месту, где находилась церковь прихода Лемболово. На бетонном основании - крест, некогда венчавший церковь, разрушенную в 1936-37 годах. Неподалеку - пролив, соединяющий две части Лемболовского озера. Из воды торчат почерневшие от времени сваи моста.

Осенью 1919 здесь, у моста, разгорелся ожесточенный бой между бойцами повстанческого Северо-Ингерманландского полка и частями Красной армии...

Вуолы. На километры вокруг виден поросший вековыми дубами и кленами холм, где лишь несколько затерявшихся в кустарнике кованных могильных крестов напоминают о стоявшей здесь церкви.

И снова за окном мелькают сосновые леса. Окруженное болотистыми берегами озеро Воляярви. Мы мчимся по построенной военными бетонке, которая лишь несколько лет назад была открыта для проезда. Выезжаем на берег Ладоги.

Мы - на землях прихода Микулайнен. Здесь когда-то была деревня

Краськово. Дом лесника. Вокруг - всевозможные сараи, вагончики и даже снятая с какого-то корабля надстройка - убежище рыбаков, облюбовавших этот уголок. На горизонте виден мыс Осиновец, угадывается силуэт маяка.

Короткая остановка в Токсове в конце улицы Первомайской, где некогда находились пасторат и деревянная церковь - предшественница нынешней.

Миновав живописную долину Охты близ Мурина, въезжаем в Питер, встречающий нас мелким дождем.

Андрей Пюккенен
Фотографии Михаила Браудзе

Письмо в газету

Это письмо пришло в редакцию газеты «Инкери» много лет тому назад. Оно было опубликовано (в сокращении) в № 6 за 1999 год. На наш взгляд, письмо остается актуальным и сегодня. Воспроизводим текст письма практически без изменений.

Многоуважаемый господин Сыров,

Прочитав в «Инкери» (1999, №5) блестящую статью Светланы Бутов-

шого педагога. Она, одна из первых, после разрешения президента Койвисто, приехала с дочерью в Финляндию.

Вначале все было хорошо. Скромная квартира. Посobie, на которое можно хорошо существовать, но не жить. Так было первые два года.

Затем. Постоянной работы нет. Соседи финны очень любезны, но к дружбе не стремятся. Кругом чисто и красиво, но в душе пустота. Все мысли о России и городе, где прошли лучшие годы жизни, но денег на поездку туда нет.

Медленно угасают все стремления и восторженные мысли. Слова моей знакомой: «Ты здесь не голоден, но одинок и никому не нужен. За какие грехи такое наказание? Я скоро окажусь в сумасшедшем доме, где уже «отдыхают» несколько моих соотечественников. Нам, родившимся в России, невозможно войти в тихий и однообразный мир финнов...»

Эти страшные, но разумные слова, как и тихие слезы моей финской знакомой, заставили меня написать это письмо.

Может быть, прочитав мое письмо, семь тысяч ингерман-

Чухна

с края большой страны город - «Ленивый Ад» и главаренков тьмы там свой гешефт вершат

складные их слова - шире держи карман правда у них - крива главный закон - обман

всё у меня с собой помню, что я - чухна Токсова - мой пароль Морье - моя страна

между людей хожу перед Творцом в долгу лишнего не ищущу делаю, что могу

нынче в цене чухна там, за бугром - прогресс и искушает нас ловкий лукавый бес

манит бесплатный сыр и процветает жлоб и наполняет мир музыка бритых поп

к тем, кто предав своих брешет на белый свет нет у меня вражды даже презрения нет

знаю - назначен срок сказано - «Аз воздам» меру положит Бог каждому - по делам

Ааво Киуру

НОВАЯ КНИГА

Андрей Пюккенен. «Токсово. Приход и поселок»

Вышла из печати сигнальным тиражом 15 экземпляров книга ингерманландского журналиста Андрея Пюккенена «Токсово. Приход и поселок», рассказывающая об истории евангелическо-лютеранского прихода Токсова, его прихожанах и роли, которую играл приход в жизни поселка.

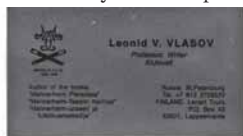
Возникший в период шведского владычества, приход в течение более трех столетий объединял большинство жителей поселка - ингерманландских финнов.

В книге приводятся краткие биографии пасторов, начиная с 1624 года.

Читатель узнает об известных писателях - уроженцах Токсова, произведения которых не издавались на русском языке, а также познакомится с некоторыми их произведениями, перевод которых выполнен автором.

Книга иллюстрирована редчайшими фотографиями и картами.

Андрей Сыров

Санкт-Петербург
07.06.99.

Многоуважаемый господин Сыров,

прочитав в «Инкери» (1999, №5) блестящую статью Светланы Бутовской «И нашим и вашим?...» был просто потрясен.

Более 20 лет я занимаюсь историей жизни маршала и Президента Финляндии Г. Маннергейма. Написал три биографических книги, получившие мировую известность. Стал, как говорят финны, «профессором по Маннергейму». Знаю отношение маршала к Ингерманландцам. Начну с того, что ротмистр Маннергейм в 1897 - 1904 гг. постоянно читал петербургскую газету «Инкери» и хорошо знал ее редактора Михаила Путро.

Отношение маршала Маннергейма к Ингерманландцам, на разных этапах его военной и политической жизни, было неоднозначное. Однако, в одном он был постоянен: «ИНГЕРМАНЛАНДЕЦ НЕ ДОЛЖЕН МЕНЯТЬ СВОЮ РОДИНУ-ИНКЕРИ НА СУОМИ».

Как был прав маршал Маннергейм 30 лет прожив в России.

В Финляндии у меня много друзей Ингерманландцев, бывших жителей Петербурга.

Вспомню одну из своих знакомых, интеллигентную бывшую педагога. Она, одна из первых, после раз-

ской «И нашим и вашим?» я был просто потрясен.

Более 20 лет я занимаюсь историей жизни маршала и президента Финляндии Г. Маннергейма. Написал три биографических книги, получившие мировую известность. Стал, как говорят финны, «профессором по Маннергейму». Знаю отношение маршала к ингерманландцам. Начну с того, что ротмистр Маннергейм в 1897 - 1904 гг. постоянно читал петербургскую газету «Инкери» и хорошо знал ее редактора Мозеса Путро.

Отношение маршала Маннергейма к ингерманландцам, на разных этапах его военной и политической жизни, было неоднозначное. Однако в одном он был постоянен: «ингерманландец не должен менять свою родину-Инкери на Суоми».

Как был прав маршал Маннергейм, 30 лет прожив в России.

В Финляндии у меня много друзей ингерманландцев, бывших жителей Петербурга.

Вспоминаю одну из своих знакомых, интеллигентную женщину, быв-

Вначале все было хорошо. Скромная квартира. Посobie на которое можно хорошо существовать, но не жить. Так было первые два года.

Затем. Постоянной работы нет. Соседи финны очень любезны, но к дружбе не стремятся. Кругом чисто и красиво, но в душе пустота. Все мысли о России и городе, где прошли лучшие годы жизни, но денег на поездку туда нет.

Медленно угасают все стремления и восторженные мысли. Слова моей знакомой: «Ты здесь не голоден, но одинок и никому не нужен. За какие грехи такое наказание? Я скоро окажусь в сумасшедшем доме, где уже «отдыхают» несколько моих соотечественников. Нам, родившимся в России, невозможно войти в тихий и однообразный мир финнов...»

Эти страшные, но разумные слова, как и тихие слезы моей финской знакомой, заставили меня написать это письмо.

Может быть, прочитав мое письмо, семь тысяч Ингерманландцев, мечтающих о «молочных реках и кисельных берегах Суоми» задумаются о своем будущем в чужой стране.

Искренне Ваш проф.

профессор Леонид Васильевич Власов
Русский биограф маршала Маннергейма.
Член «Миккели-клуба».

ландцев, мечтающих о «молочных реках и кисельных берегах Суоми», задумаются о своем будущем в чужой стране.

Искренне Ваш,
профессор
Леонид Васильевич Власов,
русский биограф маршала
Маннергейма,
член «Миккели-клуба»

Летний лагерь в Финляндии

Пишут дети - фотографируют взрослые

В этом году мы провели незабываемые 10 дней в Суоми по приглашению Inkeri Liito Турку. У нас был совместный лагерь с финскими и испанскими студенческими группами. Сколько всего интересного узнали мы, хотя я бываю в Финляндии каждый год. Музеи, экскурсии... Жили на ферме у добрейшего «Санта-Клауса» Но самое главное, в этом году у нас появилось столько новых друзей. Первый раз было так грустно расставаться.

Спасибо за организацию таких лагерей Людмиле (в Финляндии) и Ирине (Санкт-Петербург).

Лена, Наташа, Галя, Жорик
Фотографии Ирины Остонен и других взрослых

RUNOKOKOELMAAN

ПОСЛЕДНЯЯ КОЛОНКА

JUHO SAVOLAINEN

Inkerin äitit

Monet kehuut – ”ennen sottaa,
ko ol’ hyvä ellää” –
aamust iltaa kolhoosis
ja rahaa eijolt kellää.

Vaimo ja lehmä kormilitsoi
koko perreen syötti:
maito vietii valtijoill
ja loput toril myöttii.

Seitsemän virstaa, salkut seläs,
Hatsinaa ko männiit,
toivat elon selässään
ja sit viel toihe männiit.

Iltaisill ko kottii tullit,
työt on tekemättä.
Ruuat laittaa, lehmä lypsää,
sotkut pesemättä.

Miehet reisu metsätöis
kevättöihen asti,
Normit täyttää valtioon
jottei tullis straffi.

Hevosta sai kerran kuussa
puihen kanssa aijaa
ei maitorahast riittänyt
ko normat viel ol’ vaijaa.

Kunnia Inkerin äiteille
heijän työnsä vuoksi
pantii sitten muistomerkit
joka kirkon luoksi.

Juho Savolainen on syntynyt v.1925. Hän on kotoisin Koprinan Kankaalta, ”Uus-To-pilan Jussi”. Jo yli 10 vuotta Juho elää INKERI-kodissa Punkaharjulla. Hänen koruttomista runoista nousevat elävät kuvat suomalaista Inkeriä. Nämä runot kirjoitin, tekijän luvalla, käydessäni Punkaharjulla v.1996. Runot ovat sepitetty murrekielellä, jota *luatii* Keski-Inkerissä.

Toimittanut A. Krjukov

Inkerin häät

Pittäis tehä pikku runo
mitä viel on mieles,
Kaikki mi’ ei unohuttais
ja muistais omas kieleles.

Poika ko tahtoi naisen ottaa,
puhemies pit’ olla –
Kuka kiittel’ sulhasta,
ko se on oikein louhka.

Pojat läksiit rahamaa
se viel ol’ vähä sallaa;
jos tytöit saa rukkaset,
se tekkee pojall nauraa.

Monet pojat monta kertaa
samal reisu käivät,
saivat rahan takaisin
ja vanhoiks pojiks jäivät.

Ottamaa ko lähetti,
ol’ hevost koristettu;
viinapullot mukana –
niil morsijo lunastettu.

Minjä ko tuotii uutee talloo,
ovet pantii kiinni;
isäks-äitiks nimittää
pit’ pojan vanhempii.

Meil ol’ kyläs laulaja,
ken pitopöytääs lauloi;
yhtä ko kiitti, nii toista moitti,
pitoväki nauroi.

Pöyvän takan pikkupoika
morsijamen polvel istui;
mitä se sitten tarkoitti –
eijoo keltä kyssyy.

Kaksi päivää kuominoilla
pitoväki tanssii;
Pistiit välist tappeluksii
jott vieraat karkkuu marssiit.

Утвержден
герб города Волосово

В последние годы муниципальные образования и населенные пункты Ленинградской области принимают свои гербы. Их разработывает группа геральдистов и художников из Санкт-Петербурга под руководством известного историка-геральдиста Константина Башкирова. Одна из последних работ группы – герб города Волосово. Герб получился «говорящий», в

ВОЛОСОВО

терминах геральдики. Изображен древнейший объект поклонения – бог Велес (Велс, Волос и др.). У народов Европы Велес – покровитель природы, сельского хозяйства, животных домашних и диких, здоровья людей. Герб принят органом представительской власти муниципального образования «Город Волосово» и внесен в Государственный геральдический регистр России.

Владимир Зернов

Hilma Fedotova o.s. Nauka
synt. 1923 Toksovan Kaukolassa,
kuollut 27.10. 2007 Rappulassa.
Röntuskä-yhtyen
johtaja 1990-luvulla.

Toivo Pappinen
synt. 1913 Poroskylässä,
kuollut 26.10. 2007 Poroskylässä.
Lentävä hiihtäjä 1930-luvulla.
Urheilumestari v.1939.

Päätoimittaja Aleksanteri Kirjanen. Varatoimittajat Antti Pyykkönen, Aleksei Krjukov. Oikolukijat Niina Sultsi, Toivo Flink. Murretekstien oikolukija Mehmet Muslimov. Kuvat Vladimir Zernov, Herluf Bidstrup. Taitto Kustannustalo Inkeri oy. Puh./faksi: +7 812 234 86 54. Postiosoite: Venäjä 198215, Pietari, 4a-22-303 Professora Popova. Painettu kirjapainossa Inkeri kustannustalo oy, Pietari, Karpovka 5, rak. 22, h. 401. Painosmäärä 250.

Газета зарегистрирована Северо-западным окружным территориальным управлением Министерства РФ по делам печати телерадиовещания и средств массовых коммуникаций, свид. ПИ № 2-6048 от 9 июля 2002 года. Учредители: А.И. Кирьянен, В.И. Койванен, А.Ю. Пюккенен, А.А. Сыров. Главный редактор А.И. Кирьянен, заместители главного редактора А.Ю. Пюккенен, А.В. Крюков. Дизайн, верстка и печать ООО Издательский дом «Инкери». Телефон/факс: (812) 234-86-54. Адрес редакции: 197376, СПб, ул. Проф. Попова, 4а, корп. 22, офис 303. Тираж: 250 экз. Заказ № 87. Цена договорная. Подписано в печать 17.10.2007 г., по графику – в 10.30, фактически – в 10.30.